

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»
Кафедра управління та адміністрування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавра

на тему: **«Аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства»**

Виконав: студент 4 курсу, групи М-41
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми
«Менеджмент»

 Данило КИЗИМ

 Керівник: к.е.н. Світлана ПУСТОВГАР

Рецензент: к.е.н., доц., доц. кафедри
маркетингу та торговельного підприємництва
ННІ «Українська інженерно-педагогічна
академія» Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
Анна ЧЕРНЯЄВА

Харків – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»
Кафедра управління та адміністрування
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

підпис

Вікторія ТРЕТЯК

ім'я, ПРІЗВИЩЕ

“28” вересня 2023 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Кизим Данило Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи «Аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства»

Керівник роботи:

к.е.н. Пустовгар С.А.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від 12 березня 2024 року № 4501-5/637

2. Строк подання студентом роботи 15 травня 2024 року

3. Перелік питань, які потрібно розробити

1. Узагальнити та уточнити теоретичні основи аналізу ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

2. Проаналізувати ефективність інвестиційної діяльності підприємства, на прикладі компанії «Кернел».

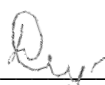
3. Визначити напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел».

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	Узгодження змісту кваліфікаційної роботи
2	Підготовка першого розділу кваліфікаційної роботи
3	Підготовка доповіді на наукову конференцію з викладенням основних результатів кваліфікаційного дослідження
4	Доопрацювання першого розділу згідно з рекомендаціями науково керівника. Написання другого розділу кваліфікаційної роботи
5	Доопрацювання другого розділу згідно з рекомендаціями науково керівника.
6	Написання вступу, висновків кваліфікаційної роботи. Оформлення списку літератури
7	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру управління та адміністрування

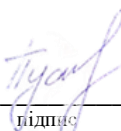
5. Дата видачі завдання «28» вересня 2023 року

Студент

підпис

Данило КИЗИМ
ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Керівник роботи

підпис

Світлана ПУСТОВГАР
ім'я, ПРИЗВИЩЕ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1 Сутність та зміст інвестиційної діяльності підприємства.....	8
1.2 Класифікація інвестицій підприємства.....	18
1.3 Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства	23
Висновки до розділу 1.....	30
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ «КЕРНЕЛ» ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ	31
2.1 Фінансово-економічний аналіз компанії «Кернел»	31
2.2 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел».....	45
2.3 Оцінка ефективності інвестиційних проектів компанії «Кернел»	50
2.4 Напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел».....	54
Висновки до розділу 2.....	57
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В сучасному глобальному економічному середовищі, де конкуренція стає все більш напруженою, а швидкі зміни вимагають стратегічного мислення та гнучкості, аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства стає ключовим елементом його успіху та стійкості на ринку. Інвестиції виконують важливу роль у розвитку та зростанні підприємства, впливаючи на його прибутковість, конкурентоспроможність та здатність до інновацій.

Аналіз ефективності інвестиційної діяльності відображає не лише фінансові результати, але й стратегічні вибори підприємства, його здатність адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Цей аналіз дає змогу не лише оцінити вартість інвестиційних проектів, а й прийняти обґрунтовані рішення щодо їх реалізації або припинення, враховуючи ризики та потенційні можливості.

У цьому контексті проведення аналізу ефективності інвестиційної діяльності стає необхідною складовою стратегічного управління підприємством. Він дає змогу виявити слабкі та сильні сторони інвестиційних проектів, оптимізувати використання ресурсів та максимізувати прибутковість, сприяючи стійкому зростанню та конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі.

Питання інвестиційної діяльності господарюючих суб'єктів висвітлені у працях таких науковців: О. Базилінська [1], І. Безп'ята [2], Л. Бушовська [4], Л. Галько [6], У. Гладка [7], О. Гук [9], А. Задоя [14], М. Леус [30], Т. Майорова [23] та ін.

Метою роботи є узагальнення теоретико-методичних та практичних засад аналізу ефективності інвестиційної діяльності підприємств та визначення напрямів її вдосконалення.

Поставлена мета обумовила наступні *завдання*, що вирішуються у роботі:

- уточнити сутність інвестиційної діяльності підприємства;
- узагальнити класифікацію інвестицій підприємства;
- визначити ключові методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- охарактеризувати інвестиційну діяльність компанії «Кернел» на основі фінансово-економічного аналізу;
- надати оцінку ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел»;
- визначити ефективність інвестиційних проектів компанії «Кернел»;
- запропонувати напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел».

Об'єктом дослідження виступає інвестиційна діяльність підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти аналізу ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

В процесі роботи були використані такі *методи*:

узагальнення та систематизації – при дослідженні теоретичних основ аналізу ефективності інвестиційної діяльності підприємства та визначенні напрямів підвищення її ефективності;

фінансово-економічного аналізу, горизонтального та вертикального, порівняльного аналізу – для оцінки ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел»;

SWOT-аналіз – для визначення сильних та слабких сторін, можливостей та загроз інвестиційної діяльності компанії «Кернел»;

метод динамічного оцінювання ефективності інвестицій – для визначення ефективності інвестиційних проектів компанії «Кернел».

Практична значущість одержаних результатів. Результати оцінки ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» можуть бути використані компанією при розробці стратегії розвитку.

Апробацію результатів дослідження. Опубліковано тези доповіді на тему «Особливості інвестиційної діяльності підприємств в контексті

цифровізації та європейської інтеграції» за результатами Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Нові горизонти розвитку бізнесу в умовах сучасних викликів. Можливості та механізми підтримки бізнесу в умовах європейської інтеграції» (26 квітня 2024 р.).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 57 найменувань та 5 додатків, що викладені на 11 сторінках. Загальний обсяг роботи складає 67 сторінок. Робота містить 9 таблиць та 20 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та зміст інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиції є ключовим елементом сучасної економіки, відіграючи важливу роль у стимулюванні економічного зростання та розвитку. Сутність інвестицій полягає в розміщенні капіталу з метою отримання прибутку у майбутньому. Вони виступають як мотор розвитку, сприяючи підвищенню продуктивності, створенню нових робочих місць та сприяють інноваціям. У цьому контексті розуміння сутності та змісту інвестицій є ключовим для кожного учасника економічного процесу. Яка слушно зазначає О. Негода, інвестиції є ключовим елементом економічного розвитку, використання якого дає змогу суб'єктам господарювання нарощувати потужності та обсяги виробництва, переробки і реалізації продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках [27, с. 201]. Нині існують різні визначення терміну «інвестиції», які мають певні відмінності. Зазначимо, що всі підходи до трактування цього терміну вітчизняними науковцями можна умовно поділити на три групи: «вкладення», «витрати» та «цінність» (табл.1.1).

Таблиця 1.1 – Трактування поняття «інвестиції»

№ п/п	Джерело	Визначення
Визначення поняття «інвестиції» з позиції значення «вкладення»		
1	2	3
1	Б. Гаврилишин, О. Устенко [12]	Інвестиції – це довготермінові вкладення капіталу в різноманітні сфери та галузі народного господарства всередині країни та за її межами з метою привласнення прибутку

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
2	К. Паливода [32]	Інвестиції – це будь-які грошові вкладення, здійснені заради отримання прибутку, довготермінові вкладення капіталу в різні сфери та галузі народного господарства всередині країни та за її межами з метою привласнення прибутку
3	О. Скібіцький [38]	Інвестиції – це вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення
4	В. Федоренко [43]	Інвестиції – це вкладення капіталу з метою його подальшого збільшення. Приріст капіталу в результаті його інвестування є компенсацією за ризик втрат від інфляції та неодержання процентів від банківських вкладень капіталу
Визначення поняття «інвестиції» з позиції значення «витрати»		
5	О. Базилінська [1]	Інвестиції – це частина сукупних витрат, що складається з витрат на нові засоби виробництва, інвестиції в нове житло й приросту товарних запасів. Тобто, це не спожита в поточний період частина ВВП, що забезпечує приріст капіталу в економіці
6	С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна [3]	Інвестиції – це процес створення нового капіталу, що вимагає витрат фінансових ресурсів і призводить до змін у запасах капіталу; усі витрати, які безпосередньо сприяють зростанню загальної величини нагромадженого в економіці капіталу
7	В. Іванюка [15]	Інвестиції – це усі витрати, які безпосередньо сприяють зростанню загальної величини нагромадженого в економіці капіталу
8	Р. Костирко [19]	Інвестиції – це сукупність витрат, реалізованих у вигляді довгострокових вкладень капіталу в реальні або фінансові об'єкти
9	А. Савченко [36]	Інвестиції – це витрати, які здійснюються економічними суб'єктами з метою нагромадження
Визначення поняття «інвестиції» з позиції значення «цінність»		
10	А. Загородній, Г. Вознюк, Т. Смовженко [13]	Інвестиції – це грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що їх вкладають в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення в розвиток виробництва чи невиробничу сферу
11	Т. Майорова [23]	Інвестиції – це складне та змістовне поняття, що інтегрує в собі різні економічні процеси, які впливають на виробництво, розподіл, обмін та споживання, тобто вони є фундаментальною основою суспільного відтворення
12	О. Терещенко [42]	Інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект
13	Н. Чирик [47]	Інвестиції – це усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та іншої діяльності, у результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект

Отже, інвестиції з позиції значення «вкладення» означають довгострокові ресурси, які вкладаються у різноманітні сектори економіки з метою отримання прибутку. Вони включають грошові вкладення у різні галузі, як в межах країни, так і за її межами, з метою привласнення прибутку чи збільшення капіталу в майбутньому. Такі вкладення підтримують розвиток економіки та можуть вважатися компенсацією за ризик втрат від інфляції та відсутності процентів від інших форм вкладення капіталу.

З погляду позиції «витрати», інвестиції розглядаються як частина сукупних витрат, спрямованих на створення нового капіталу або розширення існуючого. Це може включати витрати на нові засоби виробництва, будівництво нового житла, а також приріст товарних запасів. Усі ці витрати направлені на збільшення обсягу нагромадженого капіталу в економіці та сприяють змінам у запасах капіталу. Таким чином, інвестиції можна розглядати як витрати, що відображають зростання капіталу в економіці, які можуть бути реалізовані у вигляді довгострокових вкладень у реальні або фінансові об'єкти.

З погляду значення «цінності», інвестиції представляють собою грошові, майнові та інтелектуальні активи, які вкладаються в об'єкти підприємницької та іншої діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту. Це може включати капітальні вкладення в розвиток виробництва або невиробничі сфери. Інвестиції вважаються фундаментальною основою суспільного відтворення та інтегрують різні економічні процеси, які впливають на виробництво, розподіл, обмін та споживання.

Таким чином, вище розглянуті визначення демонструють, що інвестиції можуть розглядатися як інструмент економічного зростання через вкладення ресурсів для отримання прибутку, а також як засіб формування економічних та соціальних цінностей через інвестування у проекти, які сприяють розвитку суспільства. Такий підхід відображає різноманітні аспекти інвестицій та їх важливість для стабільного економічного розвитку.

Варто також зауважити, що багато науковців трактують термін «інвестиції» згідно закону України «Про інвестиційну діяльність», тобто «інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери; рухоме та нерухоме майно; майнові права інтелектуальної власності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права; інші цінності» [35].

Отже, інвестиції – це важливий каталізатор для стимулювання економічного зростання та розвитку. Вони є ключовим елементом будь-якої економічної системи, що сприяють розвитку підприємств, інновацій та залученню нових технологій. Інвестиції відображають впевненість в майбутньому та волю до ризику, що відкриває нові можливості та сприяє збільшенню ефективності та конкурентоспроможності підприємств.

Запропоноване визначення інвестицій вирізняється декількома ключовими аспектами, які роблять його кращим за інші визначення:

- більш ширший погляд. Ми розглядаємо інвестиції як каталізатор економічного зростання та розвитку, що включає не лише підтримку підприємств, а й стимулювання інновацій та залучення нових технологій. Це враховує не лише економічні аспекти, але й суспільну важливість інвестицій у вигляді сприяння інноваціям та розвитку;

- підкреслення ризику та майбутнього. Наше визначення відображає впевненість у майбутньому та волю до ризику, що відкриває нові можливості. Це важливо, так як інвестиції вимагають певного рівня ризику, але при цьому можуть принести значні переваги у майбутньому;

– значення для конкурентоспроможності. Ми відзначаємо, що інвестиції сприяють підвищенню ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Це важливо в контексті сучасної економіки, де конкуренція є ключовою складовою успіху.

Запропоноване трактування інвестицій пропонує комплексний підхід, який враховує економічні, суспільні та стратегічні аспекти.

Категорія «інвестиції» тісно взаємопов'язана з категорією «інвестиційна діяльність». У вітчизняному законодавстві поняття інвестиції міститься у ст. 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність», де зазначено, що інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери; рухоме та нерухоме майно; майнові права, що впливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності; сукупність технічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навичок та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але незапатентованих (ноу-хау); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права; інші цінності [35].

Згідно до ст. 326 Господарського кодексу України інвестиціями у сфері господарювання визнаються довгострокові вкладення різних видів майна, інтелектуальних цінностей та майнових прав в об'єкти господарської діяльності з метою одержання доходу (прибутку) або досягнення іншого соціального ефекту [8].

Отже, у вказаних нормативно-правових актах інвестицію розуміється, як внесок інвестора в об'єкт інвестиційної діяльності.

Під визначенням «інвестиційна діяльність» насамперед розуміється нами процес вкладення капіталу (так зване інвестування) та здійснення сукупності практичних дій з реалізації інвестицій безпосередньо із метою та

ціллю одержання насамперед прибутку та (або) можливого досягнення іншого потрібного та корисного ефекту [6-9]. При цьому будь-яка інвестиційна діяльність, як цілеспрямований процес, передбачає пошук необхідних інвестиційних ресурсів, вибір ефективних та необхідних об'єктів (інструментів) самого інвестування, а також і формування чітко збалансованої та виокремленої за відповідними обраними параметрами та властивостями інвестиційної програми (інколи прийнято казати інвестиційного портфеля) та забезпечення її реалізації. Слід зазначити, що так само, як і з трактуванням терміну «інвестиції, на сьогодні немає єдиної думки щодо визначення категорії «інвестиційна діяльність» (табл.1.2).

Таблиця 1.2 – Трактування поняття «інвестиційна діяльність підприємства»

№ п/п	Джерело	Визначення
1	2	3
1	У. Гладка [7, с. 50]	Інвестиційна діяльність провадить конкретний суб'єкт. Одержувачем інвестицій є організація, яка застосовує інвестиції для розвитку свого виробництва та випуску нової продукції або інших аналогічних цілей. Донором інвестицій є інвестор – юридична особа або фізична особа, які уповноважені приймати рішення і здійснювати вкладення власних або позикових коштів, а також інших залучених майнових цінностей чи інтелектуальних цінностей безпосередньо у визначений інвестиційний проект та їх цільове застосування
2	Т. 2219]	Інвестиційну діяльність – це сукупність рішень та відповідних дій, скерованих на перетворення заощаджень у інвестиції
3	Л. Галько [6]	Інвестиційна діяльність є процесом організації інвестування в реально існуючих у країні умовах господарювання. Вчений стверджує, що в процесі інвестування визначається модель поведінки інвестора щодо нарощування свого капіталу
4	Л. Черчик [46]	Інвестиційна діяльність – це діяльність із формування, розміщення, вкладення, трансформації і відшкодування інвестицій, включаючи управління ними і всією системою інвестиційних відносин
5	Г. Козаченко [18]	Інвестиційна діяльність – це процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів (інструментів) інвестування, формування збалансованої за вибраними параметрами інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) і забезпечення її реалізації

Продовження таблиці 1.2

1	2	3
6	Л. Бушовська [4, с. 173]	Інвестиційна діяльність безпосередньо пов'язана із наявністю у підприємства певної сукупності переваг, які зумовлюють його інвестиційну привабливість, і визначається наявністю потенційних інвесторів, які мають бажання розмістити свій капітал, а також системою інструментів, що дають змогу цей капітал використовувати з максимальною ефективністю

Бачимо, що існує різноманітність визначень поняття «інвестиційна діяльність», що свідчить про відсутність загальноприйнятої концепції. Різні дослідники розглядають її як процес перетворення заощаджень у інвестиції, формування, розміщення та управління ними, а також як пошук ресурсів, вибір об'єктів інвестування та реалізацію інвестиційної програми.

Отже, інвестиційна діяльність – це процес прийняття рішень щодо вкладення його фінансових ресурсів у різні види активів з метою отримання прибутку чи забезпечення подальшого розвитку та конкурентоспроможності. Ця діяльність може включати в себе придбання нового обладнання, будівництво нових об'єктів, розробку нових продуктів, придбання цінних паперів тощо.

Запропоноване визначення інвестиційної діяльності, як і у випадку з трактуванням поняття «інвестиції», вирізняється декількома ключовими аспектами, які роблять його кращим за інші визначення:

- чіткість та конкретність. Наше визначення передбачає чітку мету інвестиційної діяльності – отримання прибутку чи забезпечення подальшого розвитку та конкурентоспроможності;

- широкий спектр охоплення. Ми враховуємо різноманітність можливих видів інвестицій, включаючи реальні активи, фінансові інструменти та інші сфери;

- практична спрямованість. Наше визначення узгоджується з практикою інвестиційної діяльності, так як воно відображає основні цілі та засоби їх досягнення;

- адаптивність. Ми не обмежуємося лише одним підходом або типом

інвестицій, що дає можливість застосовувати ваше визначення в різних ситуаціях та умовах.

Отже, інвестиційна діяльність підприємства представляє собою стратегічний процес прийняття рішень щодо вкладення фінансових ресурсів у різні активи з метою отримання прибутку та забезпечення подальшого розвитку.

Сутність цієї діяльності полягає у пошуку та оцінці інвестиційних можливостей, виборі оптимальних стратегій інвестування та управлінні інвестиційними ресурсами. Вона передбачає аналіз ризиків та потенційних доходів від інвестування, а також ефективне управління інвестиційними проектами з метою максимізації результативності та зниження можливих втрат. Інвестиційна діяльність підприємства спрямована на досягнення конкурентних переваг, збільшення його вартості та забезпечення стабільного фінансового стану в довгостроковій перспективі. В цілому, вона виступає ключовим чинником у забезпеченні успішності та стійкості підприємства на ринку.

Інвестиційна діяльність компанії спрямована на ефективне використання ресурсів для досягнення економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Цей процес включає аналіз ринку, вибір проектів для фінансування та оцінку їхньої прибутковості. Однак для забезпечення довгострокового успіху та стабільного розвитку виникає необхідність у чітко визначеній інвестиційній стратегії.

Інвестиційну стратегію розглядають як процес формування інвестором системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найефективніших напрямів їх досягнення.

Найважливішим атрибутом стратегії є місія, цілі та завдання. Місія підприємства в більшості випадків пов'язана із задоволенням специфічних потреб індивідуумів та суспільства. При цьому мета є більш конкретним поняттям, ніж місія і виступає як майбутній стан, досягнення якого пов'язане з реалізацією місії організації. Головні цілі визначають, що підприємство має

намір робити в середньостроковій перспективі. Цілі другого рівня (завдання) формуються для досягнення цілей першого рівня.

Існує два види інвестиційної стратегії (рис.1.1).

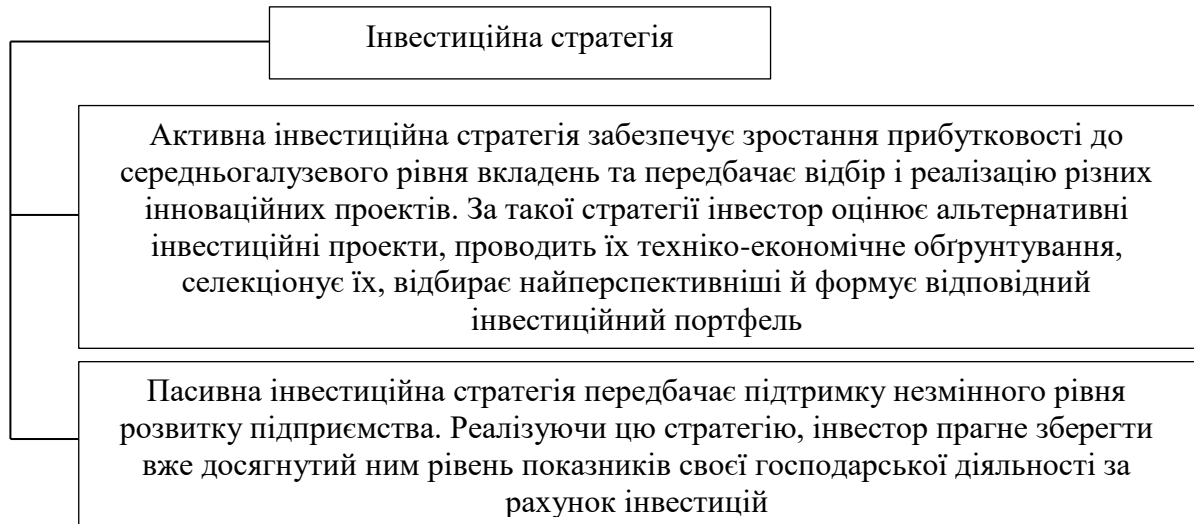

Рисунок 1.1 – Види інвестиційної стратегії підприємства [10]

Під завданнями розуміються результати, які повинні бути отримані в короткостроковій перспективі, як правило, впродовж року. Головні ознаки інвестиційної стратегії відображені на рис.1.2.

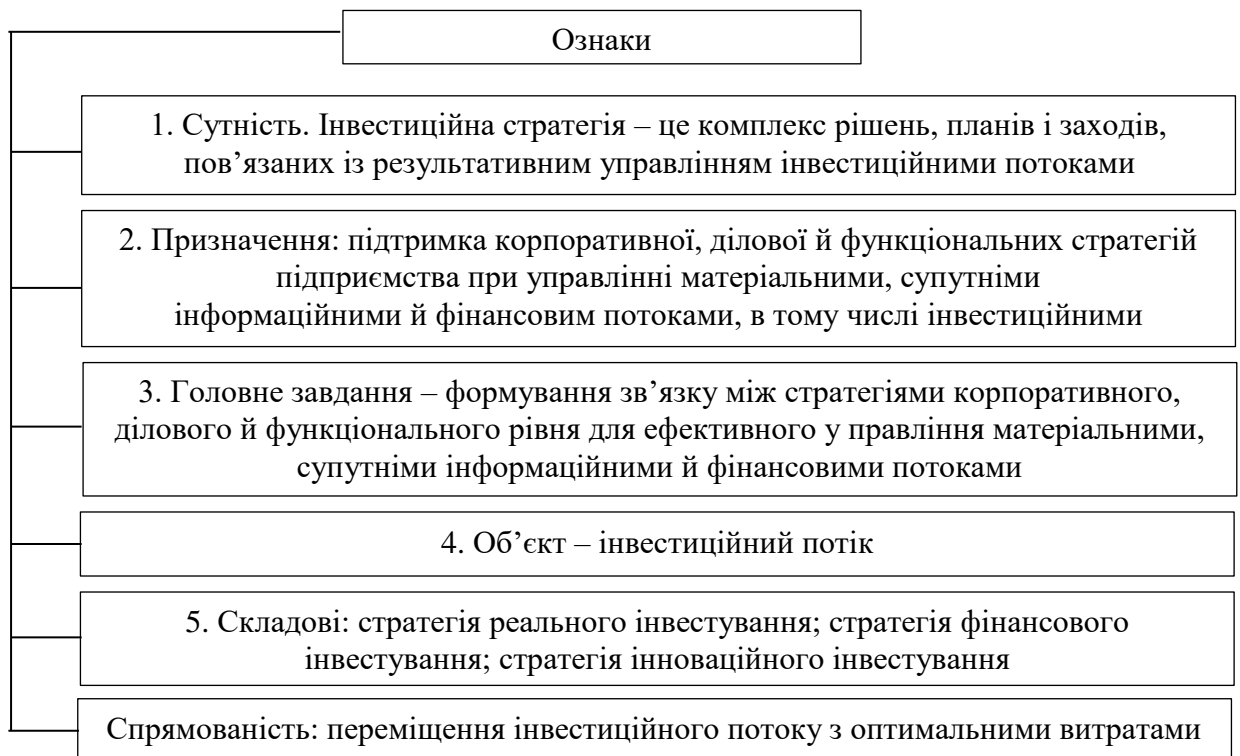

Рисунок 1.2 – Головні ознаки інвестиційної стратегії підприємства [6]

У загальному виді інвестиційна стратегія реалізується у розробці плану та програми його здійснення на даному етапі розвитку підприємства, що формується з урахуванням існуючих джерел та форм інвестування, їх доступності і потенційної ефективності використання.

Розробка інвестиційної стратегії відіграє велику роль у забезпеченні ефективного розвитку підприємства. Ця роль полягає в наступному (рис.1.3).

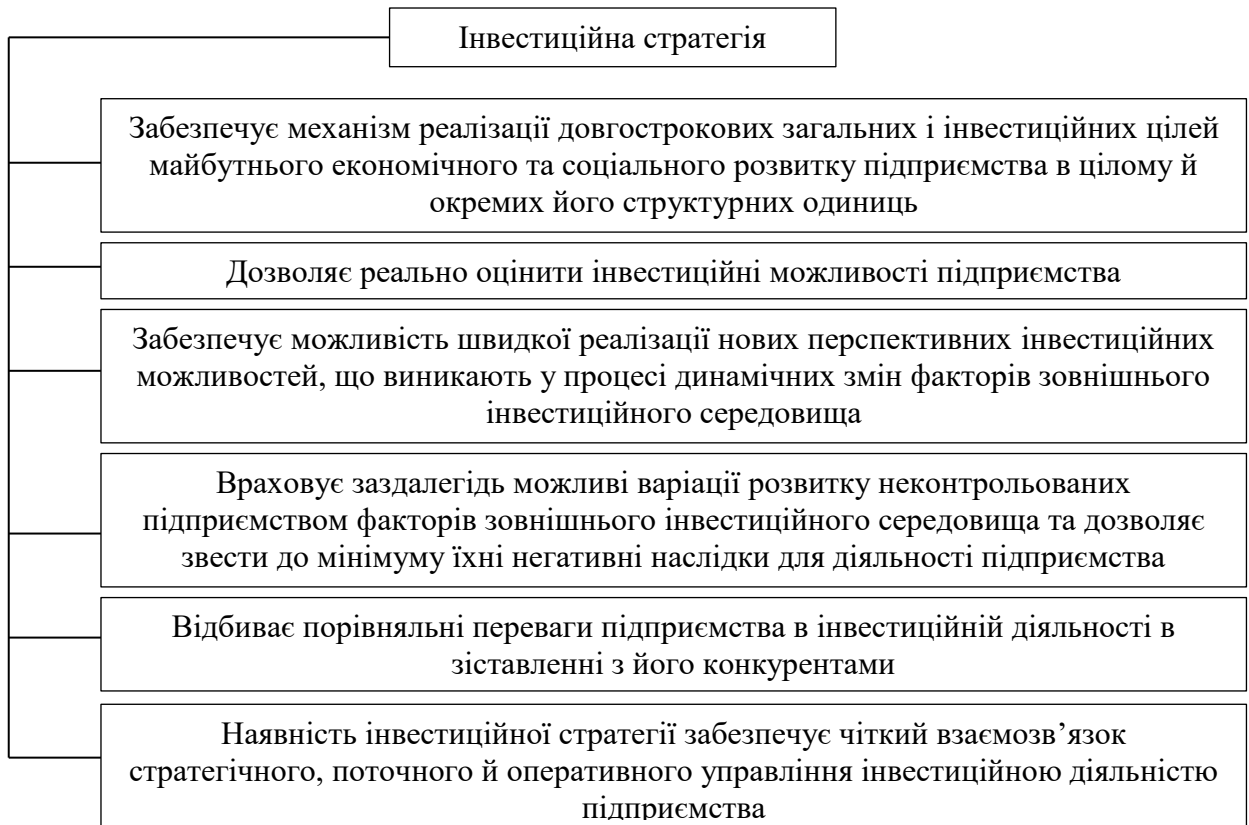

Рисунок 1.3 – Роль інвестиційної стратегії у забезпеченні ефективного розвитку підприємства [6]

Отже, інвестиційна стратегія – ефективний інструмент перспективного управління інвестиційною діяльністю підприємства, що представляє собою концепцію її розвитку і в якості генерального плану здійснення інвестиційної діяльності підприємства відбувається визначення:

- пріоритетів шляхів інвестиційної діяльності;
- форм інвестиційної діяльності;
- характеру формування інвестиційних ресурсів підприємства;

- послідовності етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей підприємства;
- меж можливої інвестиційної активності підприємства за напрямками та формами його інвестиційної діяльності;
- системи формалізованих критеріїв, допомогою яких підприємство моделює, реалізує та оцінює свою інвестиційну діяльність.

1.2 Класифікація інвестицій підприємства

З метою обліку, аналізу та планування інвестиції класифікуються за різними ознаками. В економічній літературі представлено багато пропозицій щодо класифікації інвестицій, які відрізняються як ознаками класифікації, так і ступенем їх деталізації [16, с. 14]. Одна з найважливіших ознак фінансових вкладень – це за об'єктами інвестиційної діяльності, яка ділиться на:

- реальні, тобто інвестиційні вкладення, зроблені в реальний сектор економіки, тобто направлені на придбання конкретних активів [2]. Це може бути як матеріальні активи (будівлі, споруди, машини, устаткування і так далі), так і нематеріальні (патенти, ліцензії, науково-дослідні роботи, освіта, інформація, бренди, підвищення кваліфікації кадрів і інше).

- фінансові, тобто вкладення коштів в цінні папери, банківські депозити, об'єкти тезаврації, паї. При цьому слід зазначити, що банківські депозити є одним з найменш прибуткових активів, і, у кращому разі, дозволяють компенсувати втрати від інфляції. Більша частка фінансових інвестицій є непродуктивним вкладенням капіталу, тобто не у сферу виробництва, а насамперед в державні облігації, які випускають для покриття бюджетних дефіцитів. Саме тому більшість інвесторів шукають більш високодохідні варіанти вкладення коштів [2].

Стаття 14.1.81. Податкового Кодексу України від 2 грудня 2010 року інвестиції визначає як господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на: капітальні інвестиції – господарські операції, які передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм Кодексу; фінансові інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання цінних паперів та / або інших фінансових інструментів [34].

Класифікація і структура інвестицій можуть відрізнятися і за характером участі в інвестуванні. Зокрема, інвестування може бути прямим і портфельним [49, с. 44].

Інвестори також розглядають різні тривалості інвестицій залежно від своїх фінансових цілей, ризикової толерантності та стратегії управління капіталом. Короткострокові інвестиції можуть бути призначені для збереження грошей на невеликий термін, середньострокові – для досягнення певних фінансових цілей у майбутньому, а довгострокові інвестиції часто використовуються для пенсійного забезпечення чи забезпечення стабільного довгострокового доходу. Довгострокові інвестиції, як правило, мають більшу стабільність і надійність через довший період часу для відновлення виплат і відновлення втрат у разі необхідності [11]. Крім того, довгострокові інвестори можуть скористатися складним процентом і потенційним зростанням ринку, що може значно збільшити їх капітал у перспективі. Різні типи інвестицій підходять для різних стадій життя інвестора і можуть комбінуватися для створення диверсифікованого портфеля, що забезпечує оптимальний баланс між ризиком і доходністю.

Класифікація інвестицій за рівнем доходності відображена на рис.1.4.

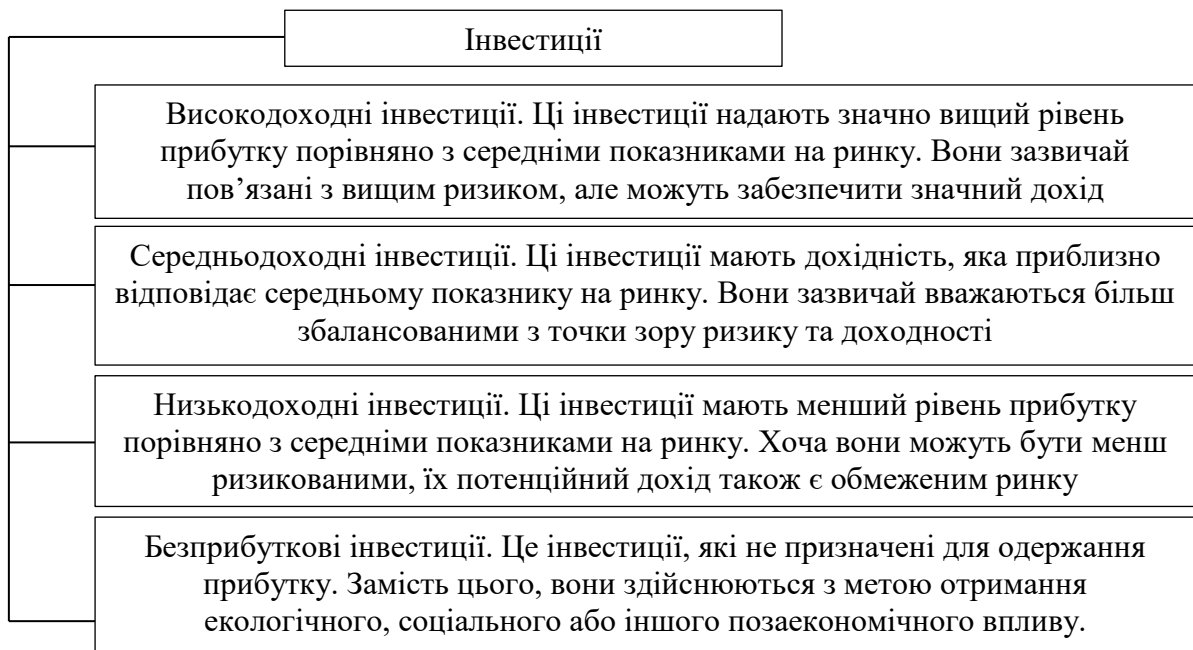

Рисунок 1.4 – Класифікація інвестицій за рівнем доходності [9, с. 34]

Класифікація інвестицій за формою власності на інвестиційні ресурси згрупована на рис.1.5.

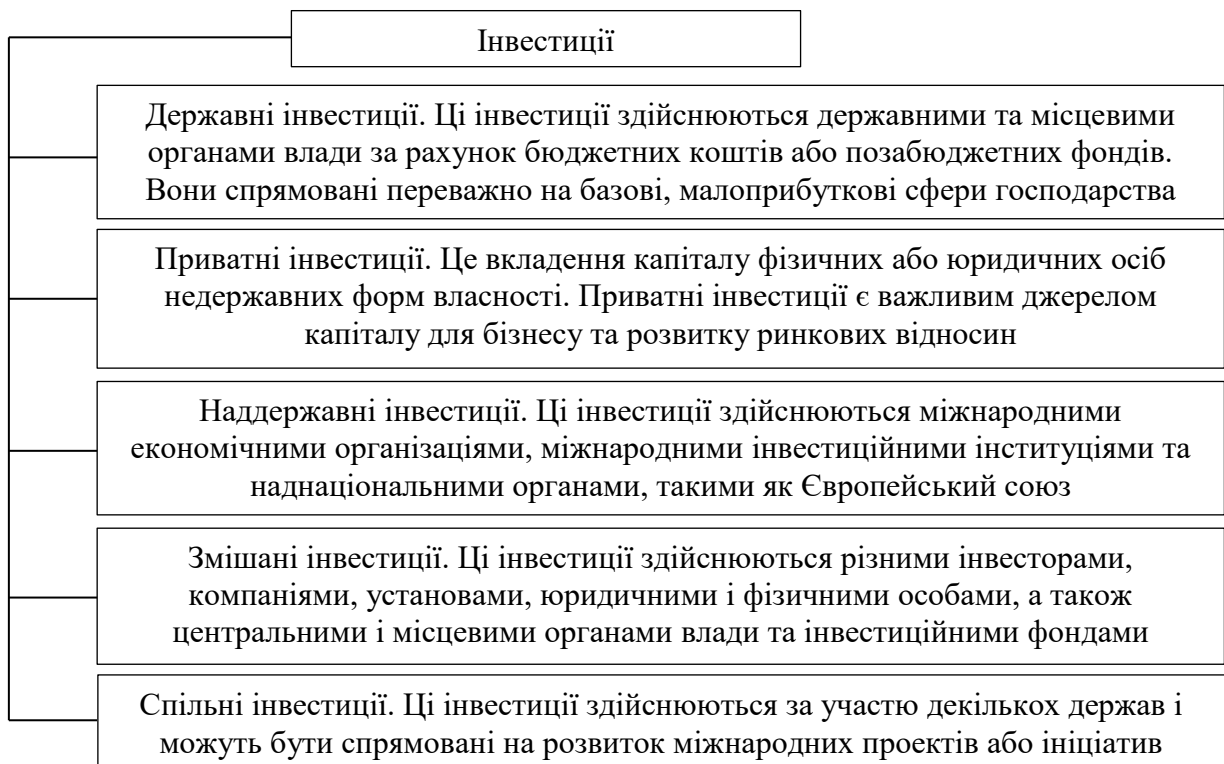

Рисунок 1.5 – Класифікація інвестицій за формою власності [22, с. 184]

Класифікацію інвестицій за залежністю від інших об'єктів інвестування відображено на рис.1.6.

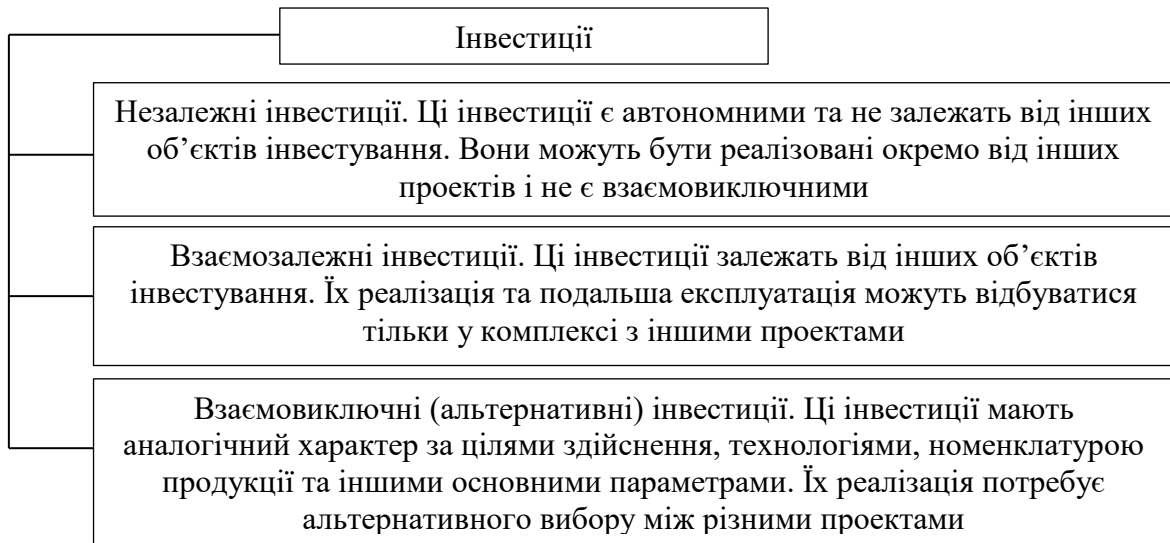

Рисунок 1.6 – Класифікація інвестицій за залежністю від інших об'єктів інвестування [22, с. 185]

На рис.1.7 відображена класифікація за характером застосування капіталу інвестицій.

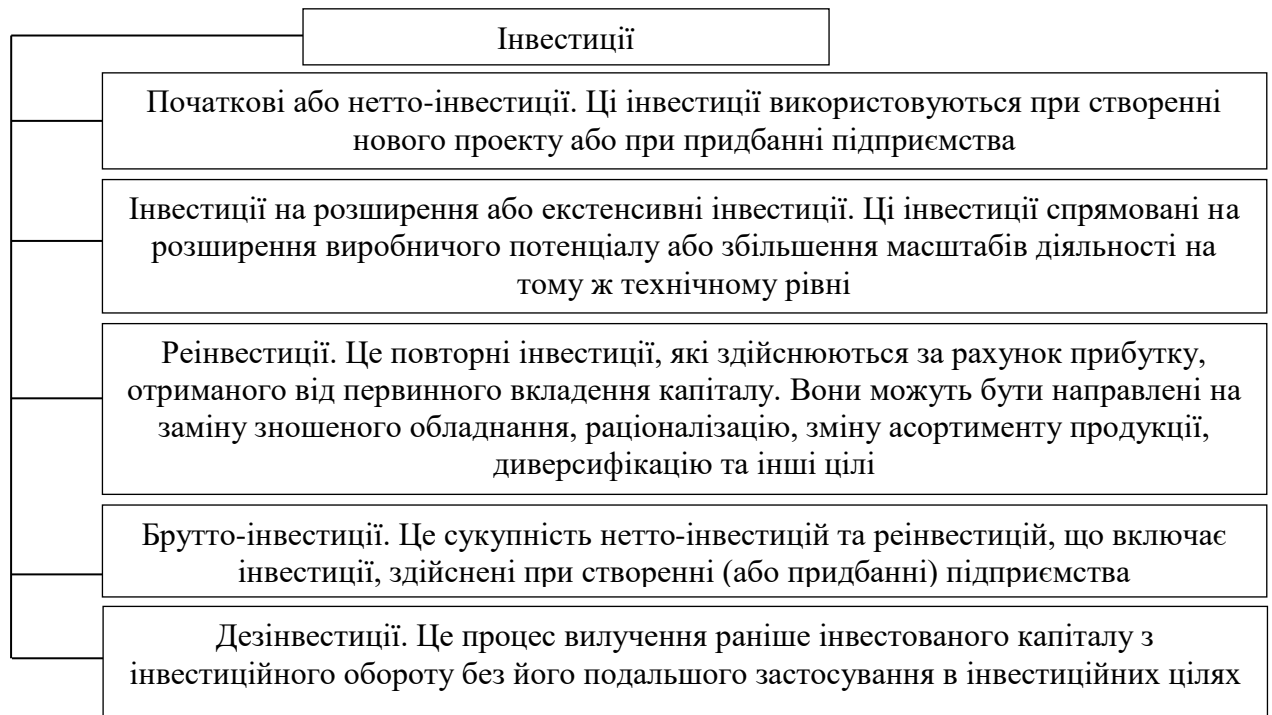

Рисунок 1.7 – Класифікація інвестицій за характером застосування капіталу

Насамкінець розглянемо класифікацію за способом обліку засобів інвестиції (рис.1.8).

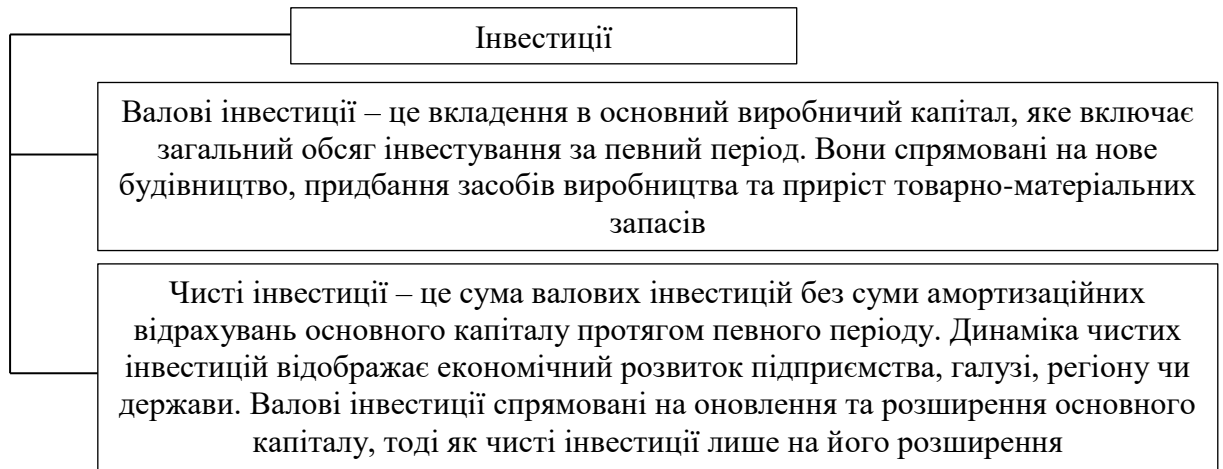

Рисунок 1.8 – Класифікація інвестицій за способом обліку засобів інвестування [10, с. 19]

Отже, класифікація інвестицій є важливим інструментом для розуміння різноманітності та характеристик інвестиційних можливостей. Вона базується на різних ознаках, таких як об'єкти інвестування, способи застосування капіталу, характер участі в інвестуванні та способи обліку засобів. За об'єктами інвестицій розрізняють реальні та фінансові інвестиції, що відображається у виборі між активами реального сектора економіки та цінними паперами. Класифікація за характером застосування капіталу розрізняє прямі та портфельні інвестиції, визначаючи спосіб взаємодії інвестора з активами. Розуміння цих класифікацій допомагає інвесторам раціонально вибирати стратегії та оптимізувати свої портфелі для досягнення фінансових цілей.

Комплексний підхід до класифікації дозволяє враховувати індивідуальні потреби інвестора, рівень його ризикованості та часові рамки інвестування, що сприяє більш ефективному плануванню і досягненню бажаних результатів. Крім того, за способом обліку засобів можна виділити державні та приватні інвестиції, де державні інвестиції здійснюються за рахунок бюджетних коштів, а приватні - за рахунок особистих або корпоративних капіталів.

1.3 Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства

В сучасних умовах конкурентного ринкового середовища методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства набувають особливої важливості. Забезпечення ефективності інвестиційних проектів є критичною для здійснення правильних стратегічних рішень та досягнення успіху на ринку.

У цьому контексті використання відповідних методів оцінки стає ключовим аспектом управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Варто зазначити, що під ефективністю в економічній літературі розуміється показник, який являє собою зіставлення результатів діяльності з витратами на їх здійснення. Відповідно підвищення ефективності передбачає одержання великих результатів при рівних або менших витратах.

У світовій практиці існує безліч методик фінансово економічної оцінки інвестицій. У більшості з них застосовуються однотипні, з економічної точки зору, показники ефективності, пов'язані з обчисленням реальних потоків грошових коштів та дисконтуванням. Найбільшого поширення набули типові методики, розроблені ЮНІДО.

Розрізняють прості (статистичні) і ускладнені методи оцінки, засновані на теорії часової вартості грошей (динамічні) (рис.1.9).

Окрім них, існують й наступні методи:

1. Метод внутрішньої норми прибутку (IRR). Цей метод визначає дисконтну ставку, при якій чиста поточна вартість проекту дорівнює нулю. IRR відображає рентабельність інвестицій і може бути використаний для порівняння різних проектів, оскільки він виражається у відсотках.

2. Метод платежів за обслуговування боргу (DSCR). Цей метод використовується для оцінки проектів, які мають фінансовий борг. Він вимірює здатність проекту генерувати достатньо прибутку для покриття

виплат по боргу. DSCR визначається як відношення чистого доходу до обслуговування боргу.

Рисунок 1.9 – Методи оцінювання ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Джерело: складено автором за [39, 50]

3. Метод рентабельності інвестицій (ROI). Цей метод виражається у відсотках і визначається як відношення чистого прибутку (або іншого відповідного показника) до вартості інвестицій. ROI дозволяє оцінити ефективність інвестицій та порівняти їх з альтернативними можливостями.

4. Метод періоду окупності (Payback Period). Цей метод визначає час, необхідний для повного повернення початкового інвестування. Хоча цей метод не враховує часову вартість грошей, він все ще корисний для оцінки ліквідності проекту і ризиків.

5. Метод рентабельності чистого поточного доходу (PI). Цей метод вираховує відношення суми чистого поточного доходу до витрат. Він дозволяє врахувати довжину та величину потоку доходів, враховуючи часову вартість грошей.

6. Метод рентабельності капіталу (ROIC). Цей метод вимірює ефективність використання капіталу в процесі генерації прибутку. Він розраховується як відношення чистого прибутку до капіталу, і враховує як поточні, так і майбутні витрати та доходи.

В зв'язку із цим оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства повинна здійснюватися за двома напрямками:

- оцінка економічної ефективності інвестиційної діяльності та інвестицій, тобто того, наскільки вона сприяє досягненню головної мети підприємств і організацій у вигляді отримання прибутку;

- оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю з точки зору реалізації інвестиційних процесів і досягнення мети у вигляді отримання продуктів чи технологій, що відповідають вимогам підприємств.

Ефективність проекту – група, що відображає відповідність проекту інтересам та цілям його учасників.

1. Метод розрахунку теперішньої чистої вартості проекту (NPV).

Суть даного методу полягає в розрахунку чистої теперішньої вартості, яка є одним з найчастіше застосовуваних, головних та найбільш відомих показників в практиці прийняття інвестиційних рішень. Він також відомий як «дисконтовані вигоди», «чиста приведена цінність», або «чиста дисконтована вартість». Даний показник демонструє приріст цінностей підприємства в результаті реалізації проекту, так як являє собою різницю між сумою грошових надходжень, що виникають в процесі реалізації проекту і

дисконтуються до його теперішньої вартості, та сумою дисконтованих вартостей всіх грошових витрат, які потрібні для здійснення даного проекту.

Багато аналітиків вважають теперішню чисту вартість найкращим критерієм для більшості проектів. Для розрахунку застосовують наступні формули [39]:

$$NVP = \sum_{t=1}^n \frac{B_t + C_t}{(1+i)^t} \quad (1.1)$$

де C_t – повні витрати за рік t ;

B_t – повні вигоди за рік t ;

n – строк служби проекту;

t – рік проекту;

i – процент (ставка дисконту).

$$NVP = \frac{CF_1}{(1+i)^1} + \frac{CF_2}{(1+i)^2} + \frac{CF_n}{(1+i)^n} - I_0 = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+i)^t} - I_0 \quad (1.2)$$

де CF_t – грошовий потік в кінці періоду t .

2. Внутрішня норма дохідності (IRR) – показник, що дає можливість використовувати IRR для визначення ефективності залучення кредитних засобів. Якщо процент по кредиту нижчий за IRR, то використання цих засобів є доцільним для проекту [39]:

$$IRR = i_1 + \frac{NVP_1}{NVP_1 - (NVP_2)} * (i_2 - i_1) \quad (1.3)$$

де i_1 – ставка дисконту, при якій позитивним є значення NPV;

i_2 – ставка дисконту, при якій негативного значення набуває NPV, а проект стає збитковим;

NVP_1 – значення теперішньої чистої вартості при i_1 (1.1);

NVP_2 – значення теперішньої чистої вартості при i_2 (1.2).

3. Рентабельність інвестицій (PI).

Рентабельність інвестицій – це показник, який відображає міру росту цінності підприємства в розрахунку на 1 грн. інвестицій. Цей показник відносний, він характеризує рівень доходів на одиницю витрат, тобто ефективність вкладень – чим його значення більше, тим більша віддача кожної гривні, яку було інвестовано в цей проект. Якщо здійснюються інвестиції як одноразові вкладення, то цей показник розраховують за формулою 1.4 [39]:

$$PI = \sum_{t=1}^n \frac{BF_n}{(1+i)^t} \div I_0 = \frac{\sum_{t=1}^n CF_n \cdot V^m}{I_0} \quad (1.4)$$

де I – стартові інвестиції;

CF_n – річний прибуток;

V^M – дисконтний помножувач.

4. Коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR).

Відмітимо, що суть методу (ARR) полягає в тому, що величина середньорічного прибутку (PN) поділяється на середню величину інвестицій. Виражається у відсотках. Якщо ж допускається наявність ліквідаційної чи залишкової вартості (RV), то її оцінку потрібно враховувати в розрахунках. Цей метод зручний завдяки тому, що не потрібно дисконтувати грошові потоки, так як вони представлені величиною прибутку. Розрахунок показника представлений у формулі 1.5 [39].

$$ARR = \frac{PN}{\frac{1}{2}(I_{cp} - RV)} \quad (1.5)$$

де PN – середня сума чистого прибутку;

I_{cp} – середні грошові витрати на проект (з сумою податку на прибуток та ін.);

RV – ліквідаційна або остаточна вартість (якщо такі дані враховуються).

4. Строк окупності вкладень (PP).

Строк окупності вкладень показує, за який період проект покриває витрати. У проектах, що служать більше року, строк окупності завжди припускає дисконтування на підставі цінності грошей за часом.

Часто застосовується так званий «простий строк окупності», що не передбачає дисконтування майбутніх витрат і вигід, а тому не дає змогу правильно оцінити доцільність планових вкладень.

Не враховуючи чинник часу PP розраховується за формулою 1.6 [39]:

$$PP_y = \frac{I_0}{CF_n} \quad (1.6)$$

де PP_y – спрощений показник терміну окупності.

Досить часто в ролі інтегрального показника, який характеризує ефективність інвестиційної діяльності, застосовується рекомендований ЮНІДО коефіцієнт фактичної результативності роботи [45]. Даний показник розраховується за формулою [39]:

$$r = \frac{R_c}{\sum_{i=1}^N Q_i - \sum_{i=1}^N (H_1 - H_2)} \quad (1.7)$$

де R_c – сумарні витрати по завершених роботах, що прийняті в серійному виробництві для освоєння;

Q – фактичні витрати за i -й рік на НДДКР;

N – число років звітного періоду;

H_1 – незавершене виробництво на початок звітного періоду (у вартісному вираженні);

H_2 – незавершене виробництво на кінець звітного періоду (у вартісному вираженні).

Окрім характеристики інвестиційної діяльності з точки зору результативності та економічності при оцінці ефективності її управління, на нашу думку, варто враховувати такий важливий чинник, як час. Якщо результативність визначається як ступінь відповідності цілям, то вкрай важливо охарактеризувати цей процес з точки зору протяжності в часі, тобто за який проміжок часу ми отримуємо необхідні результати.

Підприємство може здійснювати ефективну інвестиційну діяльність, тобто отримувати необхідні інвестиції, як з точки зору даного підприємства, так і з точки зору споживачів цієї інвестиції. При цьому інвестиційна діяльність буде і досить економічною, тобто інвестиції будуть досягатися при прийнятних з точки зору підприємства витратах, але в цілому процес отримання цих інвестицій буде більш тривалий у порівнянні із середньою тривалістю інвестиційних процесів на аналогічних підприємствах. Очевидно, що ефективність інвестиційної діяльності на даному підприємстві буде нижчою, ніж на підприємствах, які отримують аналогічні результати, але в більш короткі терміни.

Отже, при оцінці ефективності інвестиційної діяльності підприємства важливо враховувати не лише характеристики витрат та потоків доходів, але й часові аспекти. Час є ключовим фактором, так як він впливає на проміжок часу, протягом якого досягаються результати інвестицій. Підприємство може здійснювати ефективну інвестиційну діяльність з точки зору отримання необхідних інвестицій, але цей процес може бути тривалим порівняно з іншими підприємствами.

Таким чином, важливо розглядати ефективність не лише з точки зору результатів та витрат, але і з урахуванням протяжності часу, який потрібний для досягнення цих результатів. Розглядаючи різні методи оцінки, слід звертати увагу на те, як вони враховують часові аспекти інвестиційного процесу, щоб забезпечити більш повне уявлення про ефективність інвестиційної діяльності підприємства. Такий підхід допоможе підприємству приймати обґрунтовані рішення та оптимізувати свою інвестиційну стратегію.

Висновки до розділу 1

Таким чином, вивчивши теоретичні основи інвестиційної діяльності, можемо зробити наступні висновки:

Інвестиційна діяльність підприємства є ключовим елементом стратегічного розвитку та забезпечує його конкурентоспроможність на ринку. Сутність цієї діяльності полягає в раціональному розподілі фінансових ресурсів між різними видами активів та проектами, спрямованими на отримання прибутку та забезпечення подальшого розвитку. Інвестиційна діяльність включає в себе аналіз ризиків, вибір оптимальних стратегій інвестування, а також ефективне управління інвестиційними проектами для досягнення стратегічних цілей підприємства.

Класифікація інвестицій широко розглядається в економічній літературі і базується на різних ознаках, таких як об'єкти інвестиційної діяльності, характер участі в інвестуванні, терміни інвестування та інші. Вона допомагає інвесторам та фахівцям у фінансовому аналізі, плануванні та прийнятті рішень з метою ефективного розподілу капіталу. Різноманітність класифікацій дає змогу враховувати різноманітні цілі, стратегії та ризики, пов'язані з інвестуванням.

Вибір методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства важливий для забезпечення успішного прийняття рішень та досягнення стратегічних цілей. Врахування економічних та часових аспектів дає змогу здійснювати аналіз проектів з більшою точністю та обґрунтованістю. Використання цих методів стає ключовим елементом управління інвестиційною діяльністю, що сприяє ефективному використанню ресурсів та досягненню конкурентної переваги на ринку.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ «КЕРНЕЛ» ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

2.1 Фінансово-економічний аналіз компанії «Кернел»

«Кернел» – одна з найбільших агропромислових компаній в Україні, яка спеціалізується на вирощуванні та переробці зернових культур, насіння соняшнику та інших сільськогосподарських культур. Компанія заснована А. Веревським у 1995 році та займає лідерські позиції на ринку експорту зернових та олійних культур. Окрім того, «Кернел» також активно розвиває напрямок виробництва харчових продуктів на основі сировини власного виробництва. Завдяки високій якості продукції та ефективному управлінню, компанія має стабільне фінансове становище і впевнено розвивається як на внутрішньому, так і на міжнародних ринках.

«Кернел» є вертикально інтегрованою компанією, тобто компанія контролює різні етапи виробництва або постачання продукції від початкового етапу до кінцевого споживача. Такий підхід дає змогу оптимізувати процеси та забезпечити якість продукції на всіх етапах. У даному випадку «Кернел» працює в наступних бізнес-сегментах:

1. Виробництво, експорт та внутрішній продаж соняшникової олії (компанія вирощує соняшник, переробляє його у олію та займається її реалізацією на ринку).

2. Високотехнологічне рослинництво (компанія використовує сучасні методи та технології у вирощуванні рослин, щоб забезпечити високий врожай та якість продукції).

3. Експорт зернових культур (компанія займається експортом зернових культур, які можуть включати пшеницю, ячмінь, кукурудзу тощо).

4. Надання послуг із зберігання та перевалки зерна на елеваторах і портових терміналах. Окрім вирощування та продажу зернових, компанія також надає послуги з їх зберігання та транспортування, що важливо для ефективного управління зерновими запасами.

Такий широкий спектр діяльності та вертикальна інтеграція дають змогу компанії «Кернел» забезпечувати якісну продукцію та оптимально використовувати ресурси на кожному етапі виробництва та постачання.

Сьогодні компанія «Кернел» є одним із найбільших експортерів зерна та олійних культур в Україні, а також займається збором, переробкою та продажем сировини для продуктів харчування та комбікормів. На частку групи компаній «Кернел» припадає близько 15% світового виробництва соняшникової олії. Компанія має найбільшу та найефективнішу мережу закупівлі зернових та олійних культур в Україні. Також компанія співпрацює з понад 5 000 виробників сільськогосподарської продукції. Зазначимо, що загалом компанія експортує свою продукцію більш ніж у 80 країн світу. Основними ринками збуту для «Кернел» є Китай, Індія, країни ЄС і Туреччина [30].

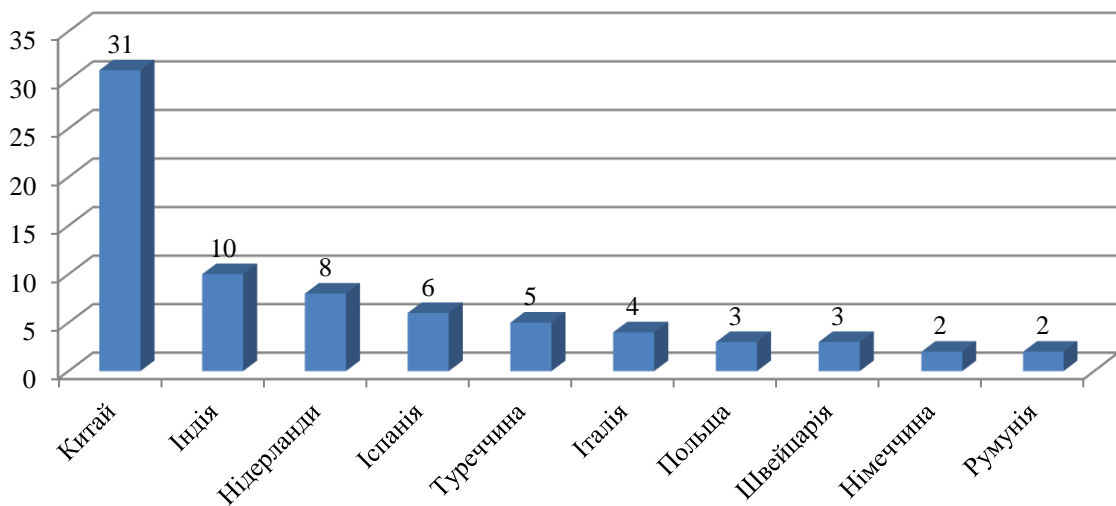

Рисунок 2.1 – Країни-імпортери продукції «Кернел» у 2022 році, %

Джерело: побудовано автором за даними [30]

Серед торгових марок компанії налічуються наступні: «Щедрий Дар», «Стожар», «Чумак», «Olio», «Маринадо», «Blanc», «Kernel», «Premi [30].

Компанія «Кернел» має у своєму складі 7 олійно-екстракційних заводів в Україні, серед яких:

1. ТОВ «Українська Чорноморська Індустрія»;
2. ТОВ «Бандурський ОЕЗ»;
3. ПрАТ «Кропивницький ОЕЗ»;
4. ТОВ «Приколотнянський ОЕЗ»;
5. ТОВ «Приндіпровський ОЕЗ»;
6. ПрАТ «Вовчанський ОЕЗ»
7. ПрАТ «Полтавський ОЕЗ» [30].

Центральною компанією холдингу в Україні є ТОВ «Кернел-Трейд».

Головний офіс компанії знаходиться у Києві, а також має представництва в інших країнах, таких як Швейцарія, Румунія та Казахстан.

Варто також зазначити, що «Кернел» володіє двома глибоководними портовими терміналами на узбережжі Чорного моря, а також має власний вагонний парк. Їх потужність перевалки зернових культур та шроту складає 8,8 млн тонн на рік. Це робить «Кернел» лідером серед виробників та експортерів соняшникової олії в Україні.

Відмітимо також, що бізнес-модель компанії включає в себе 7 ключових підрозділів (Додаток А), серед яких:

1. Сільське господарство. Цей підрозділ відповідає за вирощування сільськогосподарських культур, таких як зернові, олійні культури тощо. Він може включати обробку землі, вирощування рослин, догляд за тваринами тощо.

2. Закупівля зернових культур. Цей підрозділ займається закупівлею сільськогосподарської продукції (пшениці, кукурудзи, сої) у фермерів або інших постачальників.

3. Елеватори. Елеватори – це споруди для зберігання та обробки зерна. Вони можуть здійснювати приймання, сушіння, очищення та зберігання зерна.

4. ОЕЗ (Оптово-експортні зернові структури). Цей підрозділ може включати в себе оптові та експортні підрозділи, які відповідають за продаж зернових як на внутрішньому ринку, так і на міжнародних ринках.

5. Експорт зернових. Цей підрозділ спеціалізується на експорті зернових культур за кордон, що може включати в себе укладання контрактів, логістику, митні формальності тощо.

6. Експорт олії. Якщо компанія також виробляє олію з насіння олійних культур, цей підрозділ буде відповідальний за її експорт.

7. Портові термінали. Ці термінали використовуються для завантаження зернових та олійних культур на судна для транспортування до інших країн.

Відмітимо, що ця бізнес-модель охоплює весь цикл виробництва та постачання зернових культур, починаючи від вирощування до їх експортної доставки, що є типовим для компаній у сільському господарстві та агробізнесі.

У компанії «Кернел» досить вузька організаційна структура, де рада директорів займає провідну позицію (рис.2.2).

Генеральний директор управляє компанією від імені ради директорів, координуючи діяльність різних підрозділів та відділень. Ця система управління може сприяти швидкому прийняттю рішень і впровадженню стратегій, оскільки генеральний директор виступає в якості ключового посередника між різними рівнями управління та радою директорів. Однак важливо враховувати, що в такій системі може виникати ризик концентрації влади, тому важливо забезпечити ефективний механізм контролю та збалансованості влади всередині компанії.

Для оцінки фінансово-економічного стану компанії «Кернел» проведемо аналіз трьох основних видів діяльності компанії. Перш за все, зауважимо, що фінансовий рік агрохолдингу «Кернел» триває не як у всіх компаній з січня по грудень, а з липня по червень.

1. Переробка олійних культур. У 2023 фінансовому році обсяги сегменту зросли незначно порівняно з попереднім роком, відновившись після значного спаду в попередньому періоді через війну в Україні.

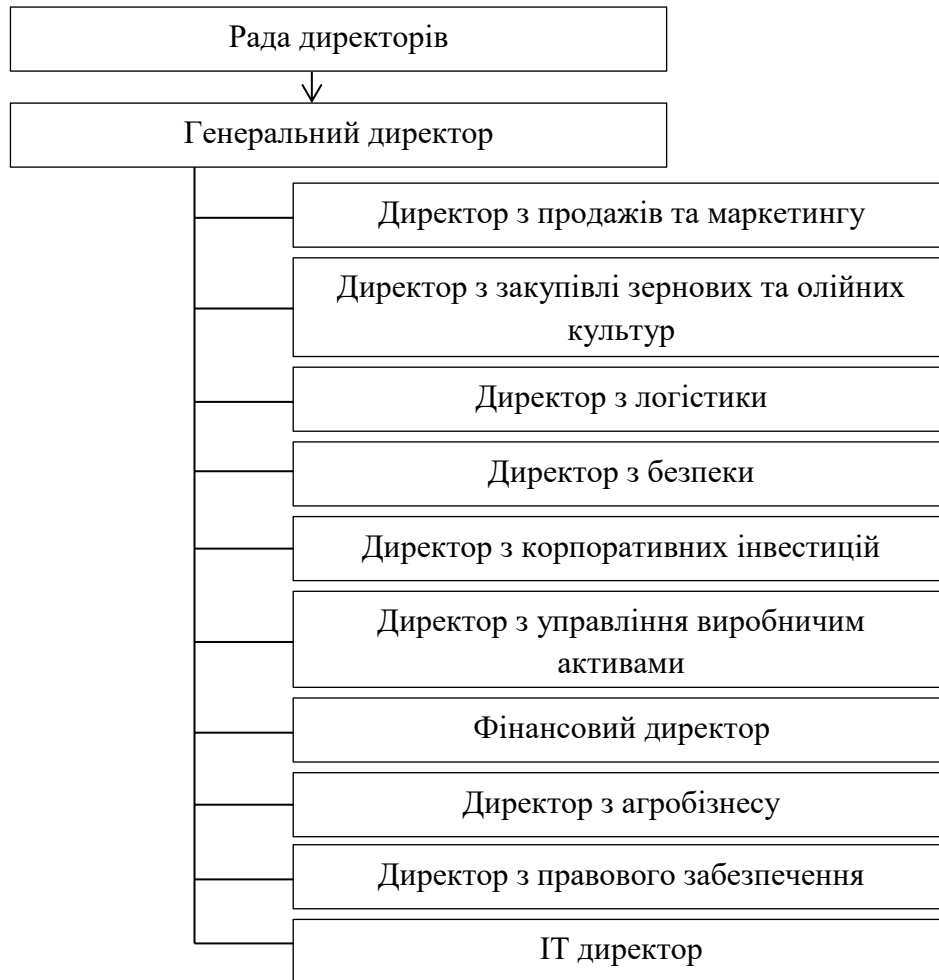

Рисунок 2.2 – Організаційна структура компанії «Кернел»

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Компанія «Кернел» обробила 2,5 мільйона тонн соняшникових насінин, позначивши зростання на 14% річно і показуючи використання потужностей на рівні 84% (рис. 2.3). Обсяги продажу соняшникової олії також незначно зросли, досягнувши 1,1 мільйона тонн.

Сегментний прибуток до оподаткування (ЕВІТДА) по переробці олійних культур склав 270 млн. дол. США (рис.2.4), переважно через декілька факторів:

1. Відносно високі глобальні ціни на соняшникову олію, що сприяли стійкому фінансовому результату ЕВІТДА.
2. Відносно низькі витрати на експортну логістику, сприянні угодою Grain Deal.

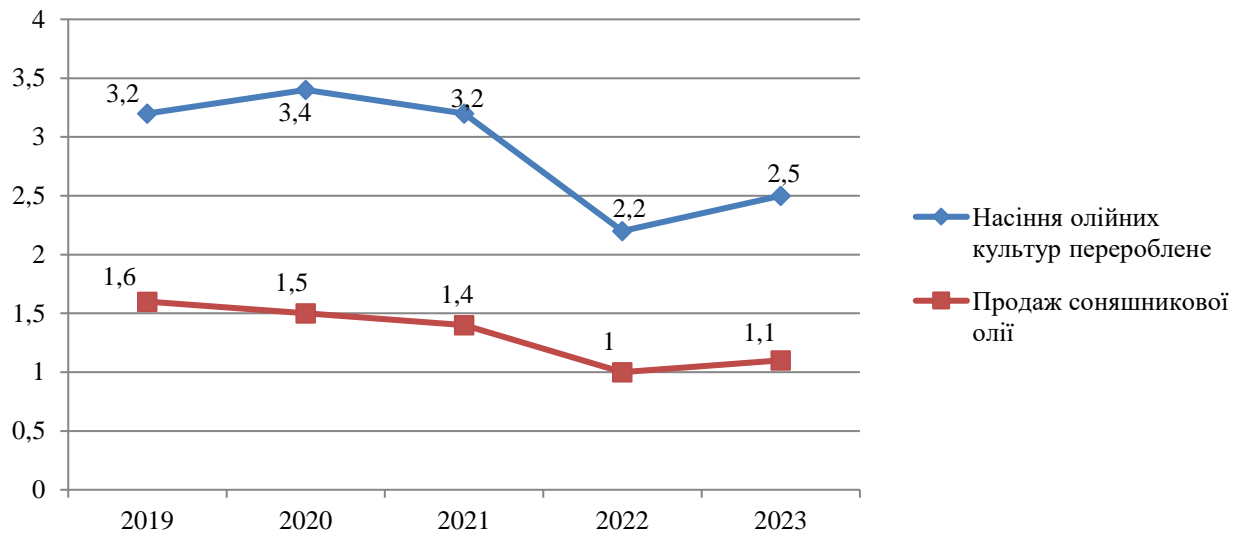

Рисунок 2.3 – Обсяги переробки олійних культур компанії «Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

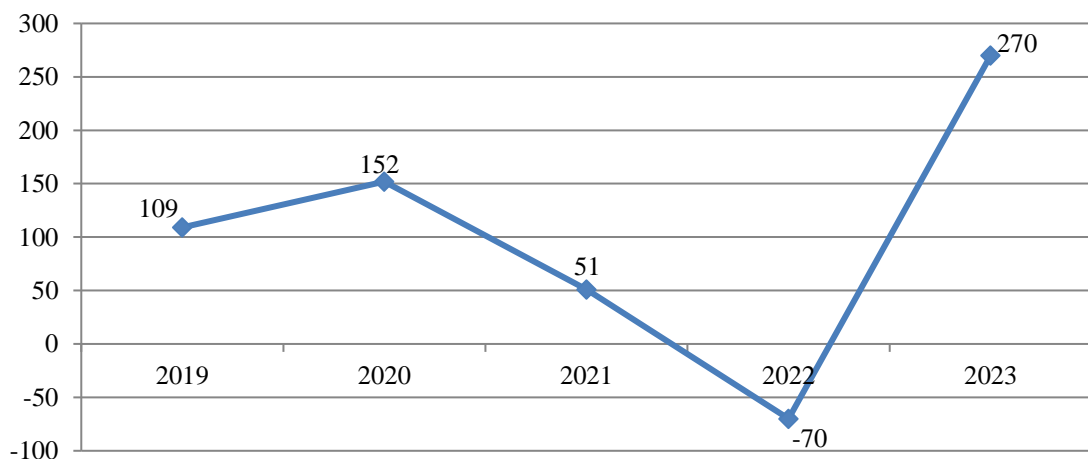

Рисунок 2.4 – Сегментний ЕВІТДА (переробка олійних культур) компанії «Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

3. Сприятливий баланс попиту та пропозиції в Україні. Сприятливий баланс попиту та пропозиції в Україні забезпечив стабільність та сприятливі умови для операцій.

4. Інвестиції та зусилля Групи «Кернел» для покращення ланцюга експорту соняшникової олії. Стратегічні інвестиції та зусилля, спрямовані на

покращення ланцюга експорту соняшникової олії, ймовірно, підвищили операційну ефективність та прибутковість.

Результат EBITDA включає одноразовий чистий прибуток у розмірі 22 млн. дол. США від скасування втрат та списань інвентарних запасів, які відбулися у фінансовому році 2022 року.

Незважаючи на зростаючі ризики, компанія «Кернел» змогла зберегти міцну маржу EBITDA (рис.2.5), що свідчить про ефективні стратегії управління та операційну стійкість у складних умовах.

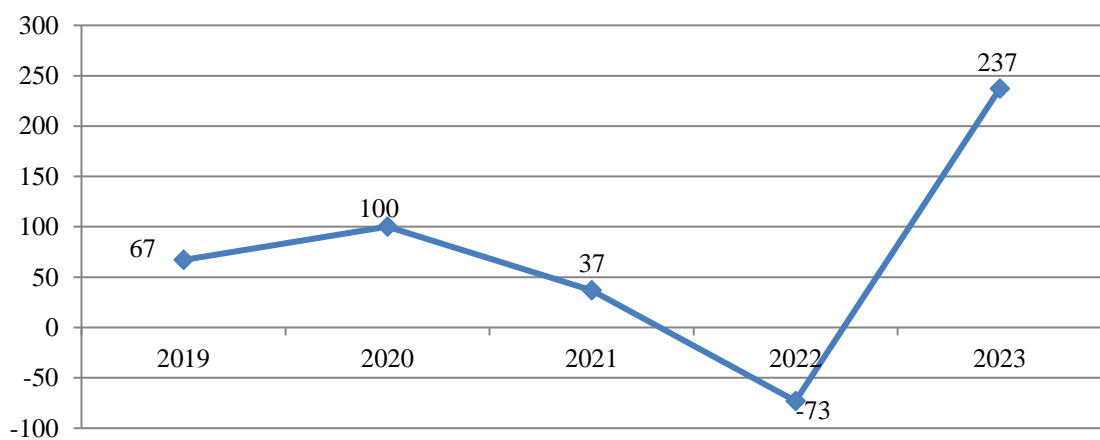

Рисунок 2.5 – Маржа EBITDA компанії «Кернел» за тонну проданої олії у 2019–2023 фінансових роках, дол. США

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Отже, у 2023 фінансовому році обсяги переробки олійних культур відновилися, зростаючи на 14% порівняно з попереднім роком, при цьому сегментний прибуток до оподаткування (EBITDA) склав 270 млн. дол. США. «Кернел» продемонстрував стійкість та ефективне управління, зберігаючи міцну маржу EBITDA навіть у зростаючих ризиках, пов'язаних з воєнним станом в Україні.

2. Торгівля.

У фінансовому році 2023 року даний сегмент зазнав значного зниження обсягів, практично вдвічі зменшивши обсяг обробки порівняно з попереднім роком (рис.2.6).

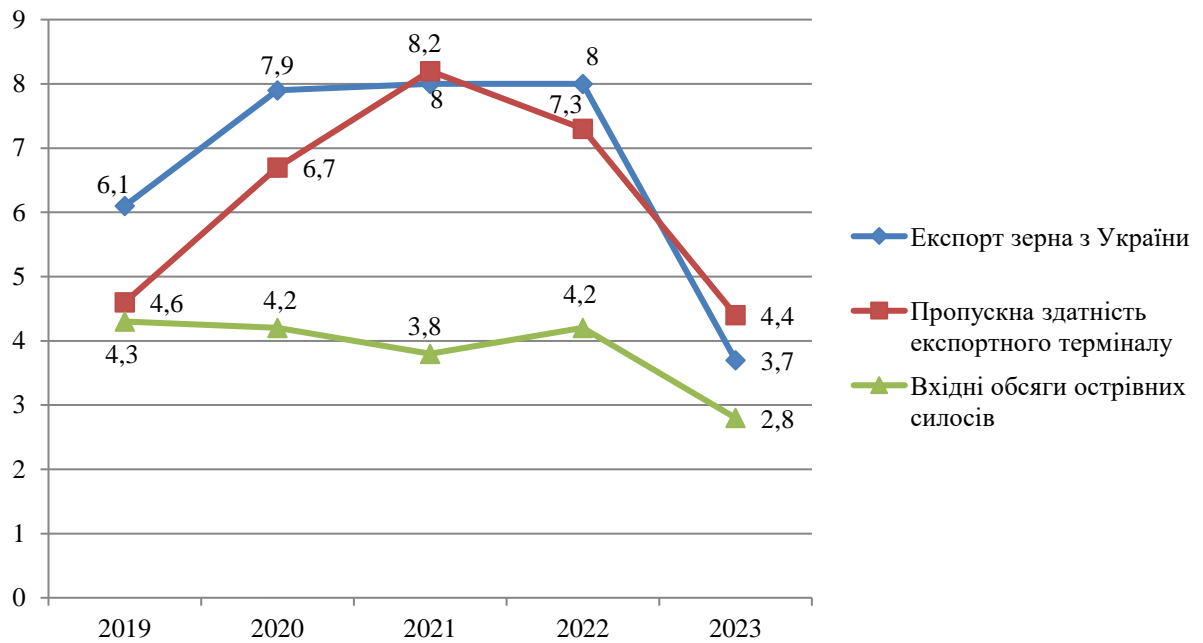

Рисунок 2.6 – Обсяги торгівлі компанією «Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Цей спад був пов'язаний з порушеннями експортної логістики, що виникли внаслідок повномасштабного вторгнення росії до України. Незважаючи на зменшення обсягів, маржі сегменту залишилися міцними, в основному завдяки використанню інфраструктури та логістичних активів в Україні. Це сприяло можливості, що виникла за рахунок Ініціативи зернового ринку Чорного моря, яка дозволила експортувати за менші витрати на логістику.

Торгові операції мали обмежений внесок у сегментний ЕВІТДА (рис.2.7), що свідчить про те, що основним фактором прибутковості була операційна ефективність в Україні та сприятливі умови експорту, забезпечені ініціативою.

На відміну від попереднього року, у фінансовому році 2023 року не було великих одноразових втрат, пов'язаних з війною, що сприяло загальній стабільності фінансових показників сегменту.

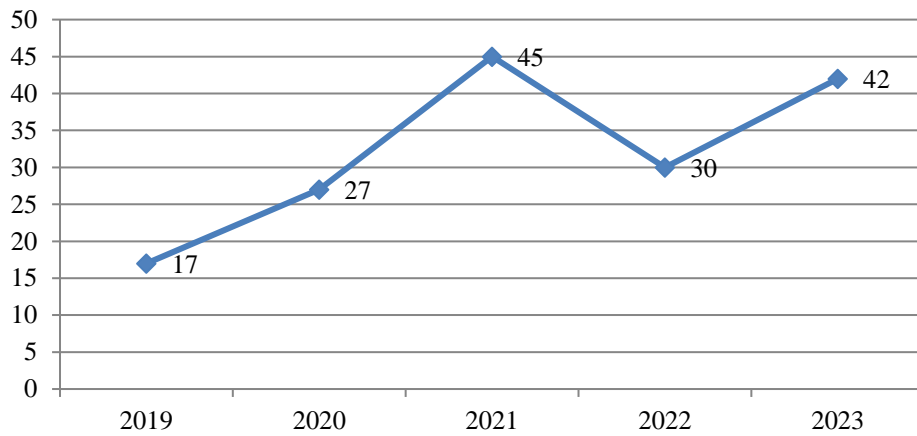

Рисунок 2.7 – Маржа ЕВІТДА торгових операцій компанії «Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Однак, незважаючи на міцну маржу, зниження обсягів призвело до зменшення сегментного ЕВІТДА на 35% порівняно з попереднім роком, що становило 154 млн. дол. США. (рис.2.8).

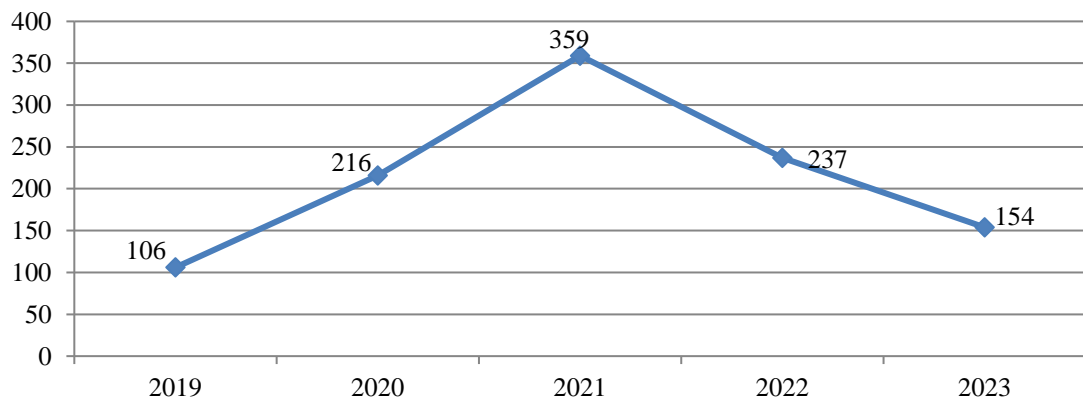

Рисунок 2.8 – Сегментний ЕВІТДА (торгові операції) компанії «Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Це зменшення підкреслює значний вплив геополітичної ситуації на операційний вихід та фінансові показники, незважаючи на успішне управління витратами та маржами в умовах середовища.

Отже, геополітичні турбулентності, зокрема вторгнення росії до України, суттєво позначилися на торговельному сегменті підприємства, призводячи до значного зменшення обсягів та зниження сегментного EBITDA. Незважаючи на це, міцна маржа та успішне управління витратами свідчать про важливість операційної ефективності в умовах геополітичних ризиків.

3. Сільське господарство. Виробництво ключових культур «Кернел».

У фінансовому році 2023 року EBITDA сегменту сільського господарства залишилася майже на одному рівні (рис.2.9) порівняно з попереднім роком, але цей результат був викликаний різними факторами.

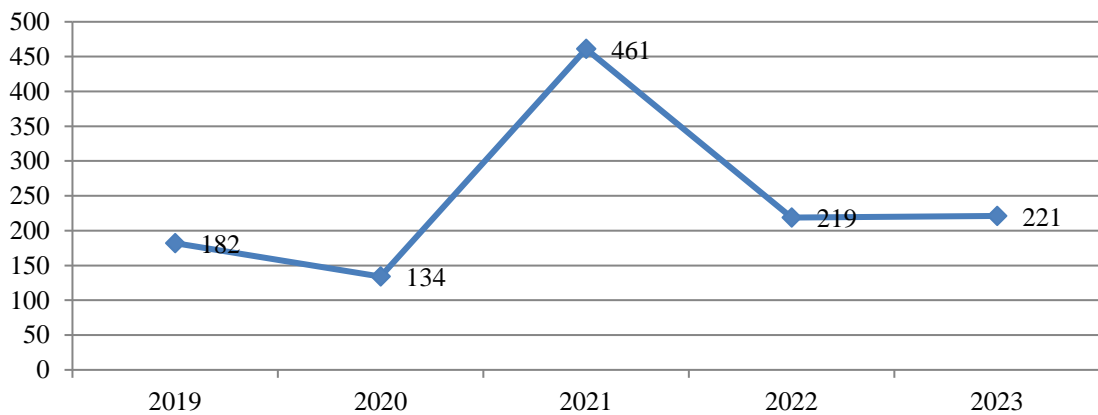

Рисунок 2.9 – Сегментний EBITDA (сільське господарство) компанії

«Кернел» за 2019–2023 фінансові роки, млн. тон

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Один зі значущих факторів, які вплинули на виконання сегменту, - визнання безготівкових втрат у розмірі 115 млн. дол. США від зміни чистої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції. Ці втрати в основному були спричинені зниженням глобальних цін на зерно, що відображає волатильність ринків сільськогосподарських товарів.

Незважаючи на ці втрати, бізнес скористався декількома сприятливими умовами. По-перше, відносно високі ціни на продаж у фінансовому році 2023 року позитивно вплинули на фінансовий результат. Окрім того, наявність

ефективної експортної логістики, забезпечена Угодою про зерновий ринок, додатково підтримала прибутковість.

Ще одним чинником, який сприяв, була відносно низька вартість виробництва запасів з попереднього сезону, які були продані протягом звітного періоду. Це, ймовірно, підвищило маржу, дозволяючи бізнесу здійснити капіталізацію раніше придбаних запасів за менші кошти. Окрім того, депреціація української гривні (UAH) як функціональної валюти сегменту сільського господарства відносно долара США значно знизила витрати на товари, що реалізуються. Ця валютна перевага, ймовірно, стимулювала EBITDA.

Отже, у за аналізований період сегмент сільського господарства відзначився стабільним рівнем EBITDA, незважаючи на визнані безготівкові втрати від зміни чистої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції. Позитивний вплив на фінансові результати «Кернел» мали високі ціни на продаж, ефективна експортна логістика та низькі витрати на товари, що реалізуються, завдяки депреціації української гривні.

Також доцільно розглянути основні показники звіту про прибуток компанії «Кернел» (Додаток Б). Так, за 2023 рік в цілому, в своєму звіті компанія фокусує свою увагу на декількох основних показниках – EBITDA в сумі 544 млн. дол. США, чистому прибутку в розмірі – 299 млн. дол. США (табл.2.1), а також прибутку від валютної переоцінки (пов'язаної впливом девальвації гривні на собівартість реалізованої продукції), що компенсується збитком в -241 млн. дол. США, який не є частиною звіту про прибутки, але зменшує власний капітал компанії.

Якщо дивитись на результати діяльності з точки зору операційного грошового потоку, суттєвим був вплив неможливості експорту зернових та олійних протягом значної частини 2022 року, що призвело до формування великих залишків продукції. Відповідно, за перші дев'ять місяців 2022 фінансового року (липень 2021 – березень 2022) EBITDA «Кернел» становила

509 млн. дол. США, але операційний грошових потік був від'ємним на рівні – 335 млн. дол. США.

Таблиця 2.1 – Фінансові результати діяльності компанії «Кернел» за 2019-2023 фінансові роки, млн. дол. США

Показник	2020	2021	2022	2023
Виручка	4 107	5 595	5 331	3 455
Валовий прибуток	462	906	652	636
ЕВІТДА	443	806	220	544
ЕВІТДА маржа, %	11%	14%	4%	16%
Чистий прибуток	123	506	-41	299
Операційний грошовий потік	269	461	-305	716
Фінансовий грошовий потік	226	-48	476	-216
Інвестиційний грошовий потік	-203	-205	-294	10

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

В 2023 фінансовому році маємо протилежну картину – ЕВІТДА склала 544 млн. дол. США (рис. 2.10), а операційний грошовий потік 716 млн. дол. США, оскільки Кернел поступово зменшував залишки продукції.

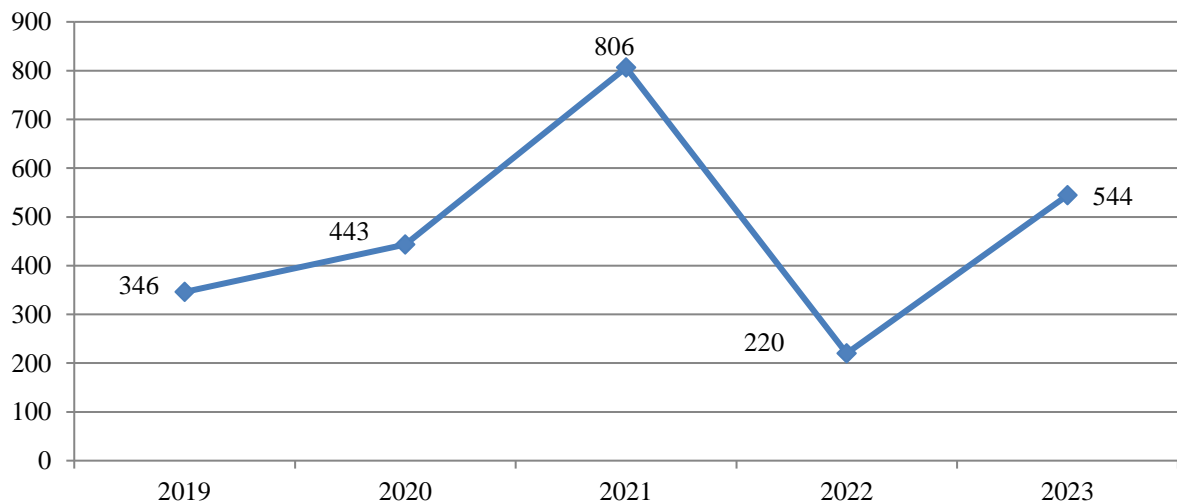

Рисунок 2.10 – ЕВІТДА компанії «Кернел» за 2019-2023 фінансові роки, млн. дол. США

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

За той же період операційний грошовий потік до змін в оборотному капіталі становив трохи більше ніж 1 млрд. дол. США, загальний операційний грошовий потік – 411 млн. дол. США. Протягом цього ж періоду часу (останні два фінансові роки) сума боргових зобов'язань компанії збільшилась на 437 млн. дол. США (це трапилось ще протягом липня – грудня 2021 року), а також отримала 113 млн. дол. США за продані активи.

Ще восени 2021 року Кернел викупив з ринку власні акції на 97 млн. дол. США, а також виплатив акціонерам дивіденди в сумі 34 млн. дол. США. Також протягом двох років компанія виплатила 34 млн. дол. США за оренду землі. Інвестиції в основні засоби та придбання активів становили приблизно 210 млн. дол. США, додатково «Кернел» втратив більше 50 млн. дол. США на операціях з криптовалютою.

Сума грошових коштів в балансі компанії станом на 30 червня 2023 року збільшилась у порівнянні з 30 червня 2021 року на 503 млн. дол. США.

Таким чином, загальні результати роботи компанії протягом майже двох років повномасштабної війни можна назвати прийнятними, фінансовий стан компанії, за великим рахунком, є близьким до того, яким він був до повномасштабного вторгнення (при цьому ризики діяльності значно зросли).

Варто зауважити, що інвестиційна діяльність компанії відіграє ключову роль у формуванні прибутковості компанії. У випадку компанії «Кернел», інвестиційна діяльність також має важливе значення для її фінансового результату:

- розвиток виробництва: інвестиції спрямовуються на розвиток виробничих потужностей, впровадження нових технологій та підвищення продуктивності праці. Так, компанія інвестує в сучасне обладнання та технології, що допомагають збільшити обсяг виробництва та покращити якість продукції;

- розширення ринків: інвестиції спрямовуються на розширення географії ринків, відкриття нових ринків збуту та розвиток дистрибуційних мереж. Так, компанія інвестує у розширення своєї присутності на

міжнародних ринках або в удосконалення логістичної інфраструктури для підвищення ефективності постачання продукції;

– диверсифікація продуктів: інвестиції спрямовуються на розробку та виробництво нових продуктів або розширення асортименту продукції. Це дає змогу компанії реагувати на зміни в попиті споживачів та забезпечує додаткові джерела прибутку;

– екологічні ініціативи: інвестиції в екологічно чисті технології та зменшення викидів зменшують витрати на енергію та ресурси, а також покращують репутацію компанії серед споживачів та інвесторів.

Отже, інвестиційна діяльність має значний вплив на прибутковість компанії «Кернел», сприяючи її розвитку, розширенню та підвищенню конкурентоспроможності на ринку.

На підставі проведеного аналізу фінансово-економічного стану компанії «Кернел» можна зробити наступні висновки. Попри зниження виручки у 2023 році на 35%, значний ріст показника EBITDA більш ніж вдвічі, вказує на ефективність управління операціями та збереження прибутковості компанії. Покращення маржі EBITDA та чистої маржі, а також зменшення боргового навантаження свідчать про позитивну динаміку фінансової стійкості. Операційний грошовий потік також показав позитивну динаміку, хоча слід звернути увагу на збитки в інвестиційній діяльності. Як, правило, збитки можуть бути зумовлені різними факторами, такими як невдалі інвестиції, зміни в ринкових умовах, недооцінка ризиків або несприятливі події, що виникли під час реалізації проектів.

Враховуючи геополітичні ризики, зокрема вторгнення росії до України, компанія «Кернел» демонструє стійкість та здатність адаптуватися до складних умов ринку, що підтверджує його потенціал для подальшого розвитку та забезпечення стійкого фінансового результату.

2.2 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел»

В останні роки інвестиційна діяльність стала важливим компонентом стратегії розвитку бізнесу для багатьох компаній, особливо в аграрному секторі. Інвестиційна діяльність компанії «Кернел» є ключовим чинником її стратегічного розвитку та успіху на ринку. Відмітимо, що «Кернел» має свої визначені принципи управління інвестиційною діяльністю підприємства (табл.2.2), які можна вважати ключовими для досягнення успіху та стабільності.

Таблиця 2.2 – Основні принципи управління інвестиційною діяльністю компанії «Кернел»

№ за/п	Принцип	Характеристика
1	2	3
1	Фінансова стабільність	Забезпечення стійкості та надійності фінансових показників інвестиційних портфелів
2	Стійка ділова репутація	Побудова довіри та поваги до інвестиційної компанії, що сприяє розвитку довгострокових відносин з клієнтами та партнерами
3	Професійна команда лідерів	Формування ефективного та компетентного інвестиційного менеджменту, здатного до досягнення стратегічних цілей
4	Стратегічний системний менеджмент	Розробка та впровадження стратегій інвестування, спрямованих на досягнення довгострокового успіху
5	Прозорість і чесність	Відкритість у відносинах з інвесторами, клієнтами та громадськістю щодо інвестиційних процесів та рішень
6	Партнерство і єдність цілей	Співпраця з усіма зацікавленими сторонами для спільного досягнення інвестиційних цілей
7	Синергія бізнес-інтеграції	Використання можливостей спільного розвитку та взаємодії між інвестиційними проектами та партнерами
8	Відповідальне лідерство	Взяття на себе відповідальності за прийняті інвестиційні рішення та їх вплив на інвесторів
9	Залученість як внутрішнє підприємництво	Сприяння ініціативам інвестиційних професіоналів для досягнення спільних інвестиційних цілей
10	Ефективне управління активами і ресурсами	Раціональне використання інвестиційних ресурсів для максимізації результативності

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
11	Дотримання законів і правил	Виконання всіх вимог законодавства та регулюючих норм у сфері інвестицій
12	Взаємоповага і довіра	Побудова взаємовідносин на основі взаємного поваги та довіри між інвесторами та компанією
13	Зміни та інновації	Гнучкість та готовність до адаптації до змін на фінансових ринках та внутрішніх умовах
14	Сталий розвиток і соціальна відповідальність	Забезпечення збалансованого розвитку інвестиційної компанії з урахуванням потреб суспільства та екологічних аспектів
15	Розвиток потенціалу людей	Забезпечення можливостей для особистого та професійного розвитку інвестиційних професіоналів

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Ці принципи визначають культуру та стратегію управління інвестиційною діяльністю, сприяючи стабільності, довірі та успішному розвитку інвестиційного портфеля. Їх виконання допомагає збалансувати ризики та доходи, підвищити довіру інвесторів та забезпечити максимальну ефективність в управлінні інвестиціями компанії «Кернел».

Зосереджена на сільському господарстві, переробці олійних культур та торгівлі, компанія активно вкладає в розвиток виробничих потужностей, технологічні інновації та розширення дистрибуційних мереж (рис. 2.11).

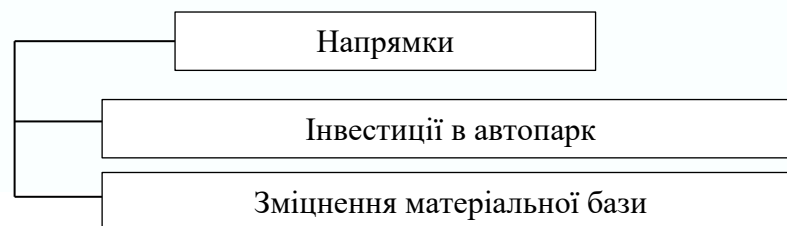

Рисунок 2.11 – Основні напрямки інвестиційної діяльності компанії «Кернел»

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Розглянемо детальніше кожен із напрямків:

1. Інвестиції в автопарк. Через перебої на зернових та соняшнику логістика експорту нафти, викликана війною в Україні, «Кренел» визнала актуальною потребу в її флоті для сприяння експорту цих товарів.

На початку 2023 фінансового року «Кернел» придбав два вживаних судна: одне здатне перевозити 12,5 тис. тонн соняшникової олії та інший з зерновим вантажем 44 тис. тонн. Це стратегічне придбання на загальну суму 17,8 млн доларів США значно покращилося ефективність ланцюга експортної вартості «Кернел».

На початку 2024 фінансового року компанія «Кернел» також забезпечила два конвої нафтоналивних танкерів (9 800 т всього) і розглядає подальші інвестиції у флот. Окрім того, «Кернел» інвестує в забезпечення доступності річкових барж.

2. Зміцнення матеріальної бази. У лютому 2023 року «Кернел» придбав зерновий термінал «Дунай Пром Агро» в порту Рені в Україні. Об'єкт має плоскі склади з одноразовою ємністю зберігання 12 000 тонн, і придбання є частиною стратегії компанії щодо забезпечення резервних варіантів на випадок, якщо чорноморські порти стануть недоступними. Компанія «Кернел» має намір продовжувати інвестувати у свою діяльність у порту Рені з метою розширення перевантажувальних потужностей, і такі інвестиції будуть залучені Ініціативою стійкості сільського господарства USAID, яка погодилася придбати та поставити обладнання, необхідне для такого розширення.

Окрім того, «Кернел» ініціював проект будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії в Рені, закріпивши земельну ділянку, підготувавши проект і уклавши частину необхідного обладнання. Однак у світлі нових нападів росії на портову інфраструктуру річки Дунай на початку 2024 фінансового року компанія вирішила відкласти будівництво об'єкта. Оцінка показала, що ризики того, що новозбудовані сховища стануть уразливими для атак російської авіації, були неприйнятно високими, що призвело до призупинення проекту.

У грудні 2022 року «Кернел» завершила придбання 100% акцій олійно-перевантажувального терміналу, розташованого в чорноморському порту Південний в Одеській області, потужністю одноразового зберігання 49,4 тис.

тонн соняшникової олії. Вартість угоди передбачала 19,8 млн доларів США. Це придбання має стратегічне значення для «Кернел», оскільки воно забезпечує компанії новий канал експорту соняшникової олії, тоді як історично найбільший маршрут через порти Миколаївської області наразі недоступний.

Зазначимо, що інвестиційні зусилля «Кернел» сприяють не лише збільшенню обсягів виробництва та покращенню якості продукції, але й зміцненню позицій компанії на ринку та досягненню фінансової стабільності.

Чисті грошовий потік, отриманий від інвестиційної діяльності, склав 10 млн. дол. США у 2023 фінансовому році, сформований із:

- доходів від вибуття нематеріальних та інших необоротних активів (переважно конвертація криптоактивів у готівку) – 123 млн. дол. США;
- надходжень від відчуження дочірніх компаній (частина винагороди, отриманої за відчуження окремих сільськогосподарських підприємств) – 90 млн. дол. США;
- придбання PP&E як капітальні витрати на обслуговування та розширення – 77 млн. дол. США;
- розміщення заставного депозиту – 123 млн. дол. США.

SWOT-аналіз є ефективним інструментом для оцінки внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на конкретну діяльність чи напрямок діяльності компанії. Проведемо SWOT-аналіз для інвестиційної діяльності компанії «Кернел» (табл.2.3). Отже, SWOT-аналіз інвестиційної діяльності компанії «Кернел» вказує на успішність її стратегічних рішень і фінансову стійкість. Серед сильних сторін виділяється диверсифікація портфелю інвестицій, стратегічні придбання та фінансова стабільність, що сприяє розширенню ринків та зміцненню позицій на них. Однак, існують слабкі сторони, такі як геополітичні ризики та високі витрати, які можуть вплинути на ефективність проектів у короткостроковій перспективі. Можливості для компанії полягають у розвитку нових ринків та партнерствах з міжнародними організаціями, які можуть забезпечити додаткові ресурси та фінансування.

Таблиця 2.3 – SWOT-аналіз інвестиційної діяльності компанії «Кернел»

<i>Strengths (Сильні сторони):</i>	<i>Weaknesses (Слабкі сторони)</i>
1. Диверсифікація портфелю інвестицій. Компанія інвестує в різні напрямки, такі як розширення автопарку, зміцнення матеріальної бази в портах тощо, що дає змогу зменшити ризики та забезпечує більш широкий спектр можливостей для розвитку	2. Високі витрати. Великі витрати на придбання та обслуговування транспортних засобів, будівництво терміналів та інфраструктури можуть вплинути на прибутковість проектів в короткостроковій перспективі
2. Стратегічні придбання. Придбання зернового терміналу та олійно-перевантажувального терміналу відкриває нові канали експорту та зміцнює позиції компанії на ринку	
3. Фінансова стійкість. Чистий грошовий потік від інвестиційної діяльності свідчить про успішність фінансових рішень та стабільність компанії	
<i>Opportunities (Можливості)</i>	<i>Threats (Загрози)</i>
1. Розвиток нових ринків. Розширення дистрибуційних мереж та відкриття нових каналів експорту відкривають можливості для збільшення обсягів продажів та здобуття нових клієнтів	1. 1. Геополітичні ризики. Потенційні загрози для інфраструктури у зв'язку з геополітичною нестабільністю можуть вплинути на реалізацію інвестиційних проектів
2. Партнерство з міжнародними організаціями. Співпраця з USAID може забезпечити доступ до додаткових ресурсів та фінансування для розвитку інфраструктури та проектів компанії	2. Конкуренція. Зростаюча конкуренція на ринку аграрних товарів може ускладнити здійснення інвестиційних проектів та знизити прибутковість бізнесу
	3. Економічні та фінансові ризики. Негативні економічні та фінансові умови можуть призвести до скорочення інвестицій та зниження прибутку компанії

Джерело: складено автором самостійно

Однак, необхідно враховувати загрози конкуренції та економічних та фінансових ризиків. Загалом, інвестиційна діяльність «Кернел» виявляється ефективною, але вимагає постійного моніторингу та адаптації до змін у зовнішньому середовищі. Це дозволить зберегти конкурентоспроможність і забезпечити стійке зростання в довгостроковій перспективі.

2.3 Оцінка ефективності інвестиційних проектів компанії «Кернел»

Інвестиційна політика компанії «Кернел» спирається на систему проектування та продукцію цієї системи – проекти. Для обґрунтування інвестиційного проекту ведеться пошук та відбір найновіших досягнень науково – технічного прогресу, найбільш ефективних, сприятливих росту виробництва на нову ступінь технічного розвитку. У часовому розрізі аналізуються періоди створення виробничих потужностей, необхідні об’єми інвестицій, період переходу на обґрунтовані технології, період освоєння виробничих потужностей та динаміка надходження прибутку від випуску істотно нової продукції.

У 2021-2022 роках компанія «Кернел» спрямовувала свої інвестиції у капітальне будівництво (у 2021 році – 6 726 тис. грн., у 2022 році – 7285 тис. грн.); на придбання ОЗ (у 2021 році – 109 тис. грн., у 2022 році – 101 тис. грн.); в облігації (у 2021 році – 304 тис. грн., у 2022 році – 280 тис. грн.).

Порівняємо показники активності реалізованих інвестиційних проектів компанії «Кернел» (табл.2.4).

Таблиця 2.4 – Показники ефективності реалізованих у 2021-2022 роках проектів компанії «Кернел»

Показники	План	Факт	Відхилення
NVP, дол. США.	1 526 855	1 325 485	-201 370
IRR, %	15,35	15,04	-0,31
PP, міс.	4	4	-
IP	1,25	1,27	+ 0,02

Джерело: розраховано автором самостійно

Можемо зробити висновок, що показники PP та IP практично ідентичні запланованим. Що стосується NVP та IRR, то можемо сказати, що фактично отримані показники дещо менші запланованих.

Далі більш детально розглянемо оцінку ефективності проекту будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії в Рені. Для цього, по-перше, визначимо період окупності інвестицій. Щорічні грошові прибутки за проектом реконструкції планувалися неоднакові, тому період окупності був наступний (табл.2.5).

Таблиця 2.5 – Розрахунок періоду окупності проекту будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії

Період (рік)	Очікуваний грошовий потік, дол. США	Кумулятивний грошовий потік, дол. США
2022	-10000	-10000
2023	- 4000	- 14000
2024	2000	- 12000
2025	2000	- 10000
2026	2000	- 8000
2027	2000	- 6000
2028	2000	- 4000
2029	5000	1000

Джерело: розраховано автором самостійно

Первісні інвестиції відновлюються протягом сьомого року. Позаяк 4 000 тис. грн. залишаються зайвими на початку сьомого року, а 5 000 тис. грн. очікувалося отримати упродовж сьомого, то первісні інвестиції мали бути покриті за термін $(4\ 000/5\ 000) * 12 = 10$ місяців сьомого року. Тож період окупності проекту дорівнюватиме 6 рокам 10 місяцям.

На практиці проект окупиться за 7 років, тобто на 2 місяці довше, ніж було заплановано.

Розглянутий вище метод окупності може бути модифікований шляхом врахування вартості фондів, необхідних для забезпечення проекту. Методологію включення вартості фондів у метод окупності розглянемо на даних проекту будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії, де ставку прибутковості необхідно підтримувати на рівні 6%.

Визначимо період, потрібний для відновлення як інвестицій, так і вартості фондів підтримки цих витрат.

Планувалося, що інвестиційний проект має функціонувати 7 років 7 місяців для того, щоб компанія «Кернел» міг б покрити свою вартість капіталу і відновити кошти, що спочатку інвестуються в проект.

На практиці цей період склав 8 років, що більше запланованого терміну на 5 місяців.

Спробуємо замість обчислення періоду окупності інвестицій надати перевагу визначенню терміну, впродовж якого чиста теперішня вартість (ЧТВ) перетворюється з негативної в позитивну.

Таблиця 2.6 – Грошові потоки капіталу, що витрачалися для підтримки фондів

Період (рік)	Очікувані грошові потоки, дол. США	Витрати в фонд при 6%, дол. США	Накопичений чистий грошовий потік, дол. США
2022	-10000	0	- 10000,00
2023	- 4000	- 600,00	- 14600,00
2024	+ 3000	- 876,00	- 12476,00
2025	+ 3000	- 748,56	- 10224,56
2026	+ 3000	- 613,47	- 7838,03
2027	+ 3000	- 470,28	- 5308,31
2028	+ 3000	- 318,50	- 2626,81
2029	+ 6000	- 157,61	3215,58

Джерело: розраховано автором самостійно

За проектом будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії компанія «Кернел» в наступні 5 років має отримувати відповідно такі чисті прибутки: 150 00 тис. грн., 25 000 тис. грн., 30 000 тис. грн., 22 000 тис. грн., 18 000 тис. грн.

Визначасмо ARR, враховуючи, що початкові інвестиції становлять 120 000 тис. грн.

$$ARR = \frac{\frac{1}{n} \sum_{t=1}^n S_t}{\frac{A_0}{2}} 100\% = \frac{\frac{1}{5} (15000 + 25000 + 30000 + 22000 + 18000)}{\frac{120000}{2}} 100\% =$$

$$= \frac{22000}{60000} 100\% = 36.7\%.$$

На практиці підприємство й отримало впродовж 5 років такі суми чистого прибутку. Отже, за даним методом середня ставка прибутковості проекту реконструкції складе 36,7%.

Визначаємо NPV інвестиційного проекту будівництва нового терміналу з перевалки зерна та соняшникової олії з грошовими потоками, що наведені в таблиці при ставці дисконту – 15%.

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1+k)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{A_t}{(1+k)^t} = \frac{750000}{(1.15)^4} + \sum_{t=5}^{20} \frac{900000}{(1.15)^t} +$$

$$+ \frac{400000}{(1.15)^{20}} - \frac{10000}{(1.15)^0} - \frac{70000}{(1.15)^1} - \frac{3500000}{(1.15)^2} - \frac{400000}{(1.15)^3} = 88456 \text{ грн.}$$

$$NVP = 88\,456 \text{ тис. грн.}$$

Оскільки розрахована ЧТВ даного проекту була позитивна, тому він був реалізований.

Отже, на основі аналізу показників ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» можна зробити висновок, що вона виявляє стабільність та управлінську компетентність у виборі та реалізації інвестиційних проектів. Хоча деякі фактичні показники, такі як NVP та IRR, трохи відстають від запланованих, це може бути викликано змінами в економічному середовищі або іншими факторами. Методи аналізу, такі як оцінка періоду окупності та розрахунок середньої ставки прибутковості, підтверджують високий рівень ефективності інвестиційних проектів компанії. Загальний позитивний NPV і висока середня ставка прибутковості (ARR) підтверджують вигідність та прийнятність цих інвестиційних рішень для компанії «Кернел». Таким чином, компанія демонструє здатність до ефективного управління капіталом та досягнення фінансової стабільності в довгостроковій перспективі.

2.4 Напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел»

Обґрунтовуючи напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел», важливо врахувати два основних аспекти: розвиток маркетингових технологій та методів просування послуг.

По-перше, розвиток маркетингових технологій дозволить отримати інформацію про ринок та споживачів. Це включає в себе використання аналітичних інструментів для збору та аналізу даних про споживачів, їх вподобання, покупну поведінку, тенденції та потреби. На основі цієї інформації «Кернел» зможе адаптувати свою продукцію та маркетингові стратегії для кращого задоволення попиту на ринку та підвищення конкурентоспроможності. По-друге, розвиток способів просування послуг є також ключовим. Це включає в себе використання різноманітних каналів комунікації з клієнтами, таких як інтернет-маркетинг, соціальні медіа, прямий маркетинг, участь у виставках та заходах галузі тощо. За допомогою цих засобів «Кернел» зможе досягти більшої видимості на ринку та привернути нових клієнтів, що також сприятиме збільшенню прибутковості підприємства.

Реклама відіграє значну роль у просуванні товарів та послуг. Вона дає змогу привернути увагу цільової аудиторії до продукції або послуг «Кернел», розповісти про їх переваги та особливості. Ефективна рекламна кампанія може значно збільшити свідомість споживачів про бренд і стимулювати їх до покупок. Визначення рівня власної інвестиційної привабливості не є кінцевою метою для підприємства, що прагне залучити інвестиційні кошти. Заходи з підвищення інвестиційної привабливості, що здійснюються на основі аналізу теперішнього стану підприємства, спрямовані на залучення нових інвесторів і на покращення умов інвестування. Підвищення інвестиційної привабливості як чітко спланований елемент стратегічного розвитку компанії «Кернел» повинно відбуватися у рамках наступної системи (Додаток В).

Інвестування ресурсів у інформаційні технології також є ефективним напрямком, так як без сучасних інформаційних технологій складно виконати ряд робіт, оцінити наявний стан або спрогнозувати значення майбутніх показників діяльності. Також, спеціальні програмні продукти дають змогу спроектувати вигляд майбутнього автомобіля, що дасть змогу побачити його клієнтом та внести необхідні корективи ще до початку купівлі і на основі цього уникнути можливих ризиків незадоволення потреб споживача. Окрім всього іншого інформаційні технології раціоналізують застосування ресурсів, що опосередковано впливає на підвищення інвестиційної привабливості «Кернел».

Персонал підприємства є цінним ресурсом, тому інвестування коштів у його розвиток буде завжди актуальним. Для «Кернел» важливо мати дані про роботу основних працівників, зокрема про час та виконання робіт, щоб у подальшому знизити непродуктивні витрати часу. Також оновлення обладнання вимагає навчання персоналу для роботи на ньому.

Зазначимо також, що при дослідженні інвестиційної діяльності міжнародних компаній на зовнішніх ринках важливо враховувати чинники, які на неї впливають (табл. 2.7). Більш детальний перелік представлено в додатку Г.

Таблиця 2.7 – Чинники, що впливають на інвестиційну діяльність підприємства

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
Відкритість економіки	Фінансовий стан підприємства
Політична стабільність	Організаційна структура
Природні ресурси управління компанією	
Розвиненість інфраструктури	Інвестиційні ризики (ризик втраченої можливості, ризик зниження прибутковості, ризик прямих фінансових втрат)
Кваліфіковані кадри	
Валютний курс	Рівень кваліфікації працівників

Джерело: складено автором самостійно

Отже, серед діючих чинників та резервів підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» особливу увагу варто приділити наступним аспектам:

1. Фінансовий стан підприємства. Важливо мати стабільну фінансову базу для забезпечення підприємства інвестиційними ресурсами. Це включає аналіз фінансових показників, таких як ліквідність, рентабельність, та забезпечення доступу до фінансових ресурсів.

2. Організаційна структура. Ефективне управління внутрішніми процесами та структура організації можуть позитивно вплинути на ефективність діяльності підприємства в цілому і ефективність інвестиційної діяльності зокрема. Це охоплює ефективність управління, прозорість корпоративного управління та ефективність прийняття рішень.

3. Інвестиційні ризики. Здатність до ефективного управління ризиками є ключовою для забезпечення ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Це включає аналіз та зменшення ризиків втрати можливостей, зниження прибутковості та фінансових втрат.

4. Рівень кваліфікації працівників. Наявність кваліфікованих кадрів є важливим фактором для успішної реалізації інвестиційних проєктів. Необхідно забезпечити належний рівень навчання та розвитку персоналу.

Для підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» запропоновано такі напрямки:

– підвищення ефективності застосування основних засобів. Це сприятиме збільшенню продуктивності та зниженню витрат;

– підвищення якості управління зобов'язаннями та дебіторською заборгованістю. Ефективне управління фінансовими зобов'язаннями допоможе знизити ризик неплатоспроможності та покращить фінансовий стан компанії, що залучить більше інвесторів;

– підвищення ефективності використання оборотних коштів. Оптимізація управління оборотними коштами дозволить компанії зменшити затрати на утримання запасів і забезпечить потрібну ліквідність;

- удосконалення управління прибутком підприємства. Ефективне управління прибутком дозволить компанії максимізувати прибуток і раціонально розподіляти його, що підвищить його стійкість і привабливість;
- здійснення маркетингової діяльності та управління якістю. Це допоможе підвищити свідомість про бренд, розширити ринки збуту;
- підвищення ефективності управління цінами на послуги компанії. Оптимізація цінової стратегії дозволить компанії максимізувати прибуток і підвищити конкурентоспроможність, що буде привабливим для інвесторів.

Отже, напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» включають розвиток маркетингових технологій та методів просування для адаптації до вимог ринку, інвестування в інформаційні технології для оптимізації процесів та управління ризиками, а також посилення фінансового аналізу та управління фінансовими ресурсами. Підвищення якості управління зобов'язаннями та дебіторською заборгованістю, оптимізація управління оборотними коштами та розвиток кваліфікації персоналу є також ключовими напрямками для досягнення стабільного інвестиційного розвитку. Ці заходи в сукупності сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості компанії «Кернел» та стимулюватимуть її подальший розвиток на ринку.

Висновки до розділу 2

Таким чином, провівши аналіз ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел», можемо зробити наступні висновки:

1. За результатами аналізу фінансово-економічного стану компанії «Кернел» можна зазначити, що компанія проявила стабільність та ріст у фінансових показниках протягом фінансового року 2023. Зокрема, хоча виручка знизилася на 35%, ріст показника EBITDA більш ніж удвічі, що

свідчить про ефективне управління операційною діяльністю. Покращення маржі та зменшення боргового навантаження підтверджують фінансову стійкість компанії та її здатність адаптуватися до змін.

2. Інвестиційна діяльність компанії «Кернел» є високоефективною, з успішними стратегічними придбаннями і диверсифікацією портфелю інвестицій. Враховуючи її здатність до розвитку нових ринків та стратегічні партнерства, можна стверджувати, що інвестиційна стратегія компанії сприяє її стійкому фінансовому зростанню та конкурентоспроможності.

3. На основі аналізу фінансових показників та потенціалу розвитку підприємства виявлено, що міжнародні інвестиції можуть бути ефективним інструментом для сприяння його розвитку. Стабільність показників та потенціал для росту вказують на можливість залучення зовнішніх інвестицій для реалізації стратегічних ініціатив та посилення конкурентоспроможності на міжнародному ринку. В цілому, міжнародні інвестиції вважаються перспективним інструментом для подальшого розвитку підприємства.

4. Напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» включають розвиток маркетингових технологій та методів просування, інвестування в інформаційні технології, фінансовий аналіз та управління ризиками, розвиток кваліфікації персоналу, управління зобов'язаннями та дебіторською заборгованістю, оптимізація управління оборотними коштами та удосконалення управління прибутком підприємства. Ці напрями спрямовані на покращення фінансової стабільності, збільшення конкурентоспроможності та привабливості для інвесторів, що відображає стратегічний підхід «Кернел» до розвитку своєї бізнес-діяльності. Шляхом впровадження цих напрямів компанія може досягти підвищення продуктивності та стійкого зростання в умовах високодинамічного ринкового середовища.

ВИСНОВКИ

Таким чином, вивчивши теоретико-методичні та практичні засади аналізу ефективності інвестиційної діяльності господарюючих суб'єктів, ми дійшли наступних висновків:

1. Розглянувши сутність та зміст інвестиційної діяльності підприємства, з'ясували, що інвестиційна діяльність підприємства є ключовим елементом стратегічного розвитку та забезпечує його конкурентоспроможність на ринку. Сутність цієї діяльності полягає в раціональному розподілі фінансових ресурсів між різними видами активів та проектами, спрямованими на отримання прибутку та забезпечення подальшого розвитку. Інвестиційна діяльність включає в себе аналіз ризиків, вибір оптимальних стратегій інвестування, а також ефективне управління інвестиційними проектами для досягнення стратегічних цілей підприємства.

2. Інвестиційна діяльність підприємства є не лише інструментом для отримання прибутку, але і засобом забезпечення стабільності та розвитку самого підприємства. Вона спрямована на підвищення його виробничих потужностей, розширення асортименту продукції, впровадження нових технологій тощо. Правильно спрямована інвестиційна стратегія може значно підвищити ефективність виробництва та конкурентоспроможність підприємства на ринку. Окрім того, інвестиційна діяльність сприяє залученню зовнішніх ресурсів у формі кредитів, інвестицій або партнерських відносин, що розширює можливості для розвитку підприємства. Це важливо зокрема в умовах обмежених внутрішніх фінансових ресурсів або швидкого темпу змін на ринку. Важливою складовою успішної інвестиційної діяльності є постійний моніторинг та аналіз результатів інвестиційних проектів з метою вчасного коригування стратегії в разі необхідності. Такий підхід дозволяє зменшити ризики та максимізувати прибуток від інвестицій.

3. Класифікація інвестицій широко розглядається в економічній літературі і базується на різних ознаках, таких як об'єкти інвестиційної діяльності, характер участі в інвестуванні, терміни інвестування та інші. Вона допомагає інвесторам та фахівцям у фінансовому аналізі, плануванні та прийнятті рішень з метою ефективного розподілу капіталу. Різноманітність класифікацій дає змогу враховувати різноманітні цілі, стратегії та ризики, пов'язані з інвестуванням.

4. Дослідивши методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства, можемо сказати, що вибір методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства важливий для забезпечення успішного прийняття рішень та досягнення стратегічних цілей. Врахування економічних та часових аспектів дає змогу здійснювати аналіз проектів з більшою точністю та обґрунтованістю. Використання цих методів стає ключовим елементом управління інвестиційною діяльністю, що сприяє ефективному використанню ресурсів та досягненню конкурентної переваги на ринку.

Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства включають такі підходи, як метод чистого приведеного доходу (NPV), внутрішня норма прибутку (IRR), термін окупності (ROI) та інші. Вибір конкретного методу залежить від специфіки проекту, його тривалості, ризиків та потреби в управлінні ліквідністю.

Деякі методи зорієнтовані на визначення обсягу прибутку, що може бути отриманий від інвестицій, тоді як інші акцентують увагу на швидкості повернення вкладених коштів. Це дозволяє забезпечити більш гнучкий підхід до оцінки різних типів проектів та врахування їх специфіки.

Окрім того, методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності допомагають визначити оптимальний склад портфеля інвестицій, розподілити ресурси між різними проектами та максимізувати загальний прибуток підприємства. Такий підхід сприяє забезпеченню стабільності та зростанню підприємства в умовах конкурентного ринкового середовища.

5. Оцінивши фінансово-економічний стан компанії «Кернел», ми дійшли висновку, що компанія проявила стабільність та ріст у фінансових показниках

протягом фінансового року 2023. Зокрема, хоча виручка знизилася на 35%, ріст показника EBITDA більш ніж удвічі, що свідчить про ефективне управління операційною діяльністю. Покращення маржі та зменшення боргового навантаження підтверджують фінансову стійкість компанії та її здатність адаптуватися до змін у геополітичному та ринковому середовищі.

6. На основі аналізу показників ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел» ми зробили висновок, що вона виявляє стабільність та управлінську компетентність у виборі та реалізації інвестиційних проектів. Хоча деякі фактичні показники, такі як NPV та IRR, трохи відстають від запланованих, це може бути викликано змінами в економічному середовищі або іншими факторами. Методи аналізу, такі як оцінка періоду окупності та розрахунок середньої ставки прибутковості, підтверджують високий рівень ефективності інвестиційних проектів компанії. Загальний позитивний NPV і висока середня ставка прибутковості (ARR) підтверджують вигідність та прийнятність цих інвестиційних рішень для компанії «Кернел». Таким чином, компанія демонструє здатність до ефективного управління капіталом та досягнення фінансової стабільності в довгостроковій перспективі.

7. Оцінивши напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії «Кернел», ми зрозуміли, що вони включають розвиток маркетингових технологій та методів просування, інвестування в інформаційні технології, фінансовий аналіз та управління ризиками, розвиток кваліфікації персоналу, управління зобов'язаннями та дебіторською заборгованістю, оптимізація управління оборотними коштами та удосконалення управління прибутком підприємства. Ці напрями спрямовані на покращення фінансової стабільності, збільшення конкурентоспроможності та привабливості для інвесторів, що відображає стратегічний підхід «Кернел» до розвитку своєї бізнес-діяльності. Шляхом впровадження цих напрямів компанія може досягти підвищення продуктивності та стійкого зростання в умовах високодинамічного ринкового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилінська О.Я. Макроекономіка. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 442 с.
2. Безп'ята І.В. Основні підходи до класифікації інвестицій. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 107-110. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/23.pdf> (дата звернення: 16.02.2024).
3. Будаговська С., Кілієвич О., Луніната І. Мікроекономіка і макроекономіка: у 2 ч. Київ: Основи, 2007. 518 с.
4. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170-176. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/28.pdf (дата звернення: 19.02.2024).
5. Войнаренко М.П., Спіфанова І.Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2011. 188 с.
6. Галько Л.Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка і суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/727/699> (дата звернення: 19.02.2024).
7. Гладка У. Інвестиційна діяльність та її державне регулювання. *Регіональна економіка*. 2009. №2. С. 49-55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2009_2_8 (дата звернення: 19.02.2024).
8. Господарський кодекс України 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 16.02.2024).
9. Гук О.В., Шендерівська Л.П., Мохонько Г.А. Інвестування інвестиційної діяльності: початковий посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.

10. Даниленко Ю.А. Характеристики та класифікації інвестицій та інвестиційного процесу. *Nauka innov.* 2018. №14(3). С. 15-30. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/134025/03-Danylenko.pdf?sequence=1> (дата звернення: 21.02.2024).
11. Дідур К.М. Сутність, класифікація й структура інвестиційної та інноваційної діяльності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід.* 2022. №9-10. С. 30-37. URL: <http://10.32702/2306-6814.2022.9—10.30> (дата звернення: 18.02.2024).
12. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 / [укл. Гаврилишин Б.Д., Устенко О.А.; ред. Мочерний С.В.]. Київ: Видавничий центр «Академія», 2000. 864 с.
13. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. Київ: Знання, 2002. 556 с.
14. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
15. Іванюка В.Ф. Макроекономіка. Кобеляки, 2005. 248 с.
16. Караван Н.А. Класифікація інвестицій та обґрунтування вибору критеріїв їх ефективності. *Інвестиції: практика та досвід.* 2019. № 1. С. 13-17. DOI: <https://10.32702/2306-6814.2019.1.13> (дата звернення: 17.02.2024).
17. Касич А.О. Нові підходи до методики аналізу інвестиційної діяльності. *Ефективна економіка.* URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=495> (дата звернення: 15.05.2024).
18. Козаченко Г.В. та інші Управління інвестиціями на підприємстві. Київ: Лібра, 2014. 368 с.
19. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз. Харків : Фактор, 2007. 784 с.
20. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки.* 2018. Вип. 31. С. 83-90. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19 (дата звернення: 15.05.2024).

21. Левицький В.В. Ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Вісник ЖДТУ*. 2019. № 2 (56). С. 69-71.
22. Леус М.М. Суть та класифікація іноземних інвестицій. *Вісник Національного Університету «Львівська політехніка»*. 2018. № 635. С.181-187. URL: https://vlp.com.ua/files/27_17.pdf (дата звернення: 21.02.2024).
23. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
24. Матрос О.М. Аналіз інвестиційної діяльності підприємств: теорія та методологія. Автореферат дис. на здобуття наук. ступеня к. екон.наук. Київ, 2021. 22 с.
25. Микитюк П.П. Інвестиційно-інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016, 452 с.
26. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 276 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2844> (дата звернення: 15.05.2024).
27. Негода О.А. Поняття інвестицій у законодавстві України та країн-членів Європейського Союзу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 200–203. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/44> (дата звернення: 16.02.2024).
28. Новак Н.П. Організація та управління інноваційно-інвестиційною діяльністю виробників органічної продукції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 11. С. 22–27.
29. Ольвінська Ю.О., Березорудський А.М. Статистичний аналіз інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. №8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/91.pdf (дата звернення: 15.05.2024).
30. Офіційний сайт компанії «Кернел». URL: <https://www.kernel.ua/ua/> (дата звернення: 10.03.2024).

31. Очередыко О. О. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності підприємств України. *Менеджер*. 2016. № 4 (73). С. 24–31.
32. Паливода К. Капітальні інвестиції: фінансово-економічна сутність та форми прояву. *Банківська справа*. 2009. № 3. С. 46-55.
33. Паньков О.Б. Управління інвестиційною діяльністю як базовий складник економічної безпеки підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 4 (115). С. 90-93. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/4_2020/18.pdf (дата звернення 10.05.2024).
34. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. Ст. 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 16.02.2024).
35. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 №1560-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 47. Ст. 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 16.02.2024).
36. Савченко А.Г. Макроекономіка. Київ : КНЕУ, 2005. 441 с.
37. Сімкова Т.О. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. №12. DOI: 10.32702/230721052020.12.119 (дата звернення: 24.05.2024).
38. Скібіцький О.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 408 с.
39. Скоробогатова Н.Є. Інвестування: навчально-методичний комплекс дисципліни: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 61 с.
40. Спільник І.В., Загородна О.М. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства за даними фінансової звітності. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. Тернопіль. «Економічна думка», 2013. Том 14. №2. С. 78–87

41. Стеблій Г.Я., Тувакова Н.В. Механізм удосконалення управління інноваційною діяльністю підприємств. *Економічний аналіз*. 2016. № 15. С. 185–187.

42. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 554 с.

43. Федоренко В.Г. Менеджмент: підручник. 2-ге вид., переробл. и доповн. Київ: Алерта, 2014. 344 с.

44. Феєр О.В. Управління інвестиційною діяльністю підприємств у ринкових умовах. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2016. № 851. С. 140–145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2016_851_20 (дата звернення: 11.05.2024).

45. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2003. 622 с.

46. Черчик Л.М. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2017. 171 с.

47. Чирик Н.В. Економічна суть інвестицій: сучасні погляди та концепції. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. № 7. С. 17–22.

48. Швед В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Вінниця, 2017. 224 с.

49. Шевчук В.Я., Рогожин П.С. Основи інвестиційної діяльності. Київ: Генеза, 2018. 266 с.

50. Шендерівська Л.П. Критерії оцінки ефективності інвестицій. *Інтелект XXI*. 2013. Вип. 5-6. С. 75–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2013_5-6 (дата звернення: 21.02.2024).

51. Koval V., Prymush Y., Popova V. The influence of the enterprise life cycle on the efficiency of investment. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2017. №3(5). PP. 183–187. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-5-183-187>

52. Ocheredco O. The improvement of the investment attractiveness of industrial enterprises in the convention of the Covid-19 pandemic. *Access Journal*,

ACCESS Press. 2021. № 1(2). PP. 131–145. URL: [https://doi.org/10.46656/access.2020.1.2\(5\)](https://doi.org/10.46656/access.2020.1.2(5))

53. Pohrebniak A., Arefieva O., Boiarynova K., Arefiev S., Davydenko V. Management of Attracting Investment Resources of Enterprises to Ensure Their Economic Security in Circular Economy. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21(10). P. 302–309.

54. Sakhno A. et al. Evaluation of the Efficiency of Enterprises by the Method of Analysis of Functioning Environment. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2019. № 3. P. 499–507, july 2019. ISSN 2068-7729. URL: <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/3748>

55. Sh. Sh U. Impact of Investment Activities on Enterprise Development Indicators. *Academic Journal of Digital Economics and Stability*. 2023. № 25. PP. 29–32. URL: <https://doi.org/10.51699/ajdes.v25i.624>

56. Tulchynska S., Vovk O., Popelo O., Saloid S., Kostyunik O. Innovation and investment strategies to intensify the potential modernization and to increase the competitiveness of microeconomic systems. *International Journal of Computer Science & Network Security*. 2021. Vol. 21(6). P. 161–168.

57. Tulchynska S., Popelo O., Vovk O., Dergaliuk B., Kreidych I., Tkachenko T. The resource supply of innovation and investment strategies of the microeconomic systems modernization in the conditions of digitalization. *Transactions on environment and development*. 2021. № 17. P. 819–828.

ДОДАТКИ

Додаток А

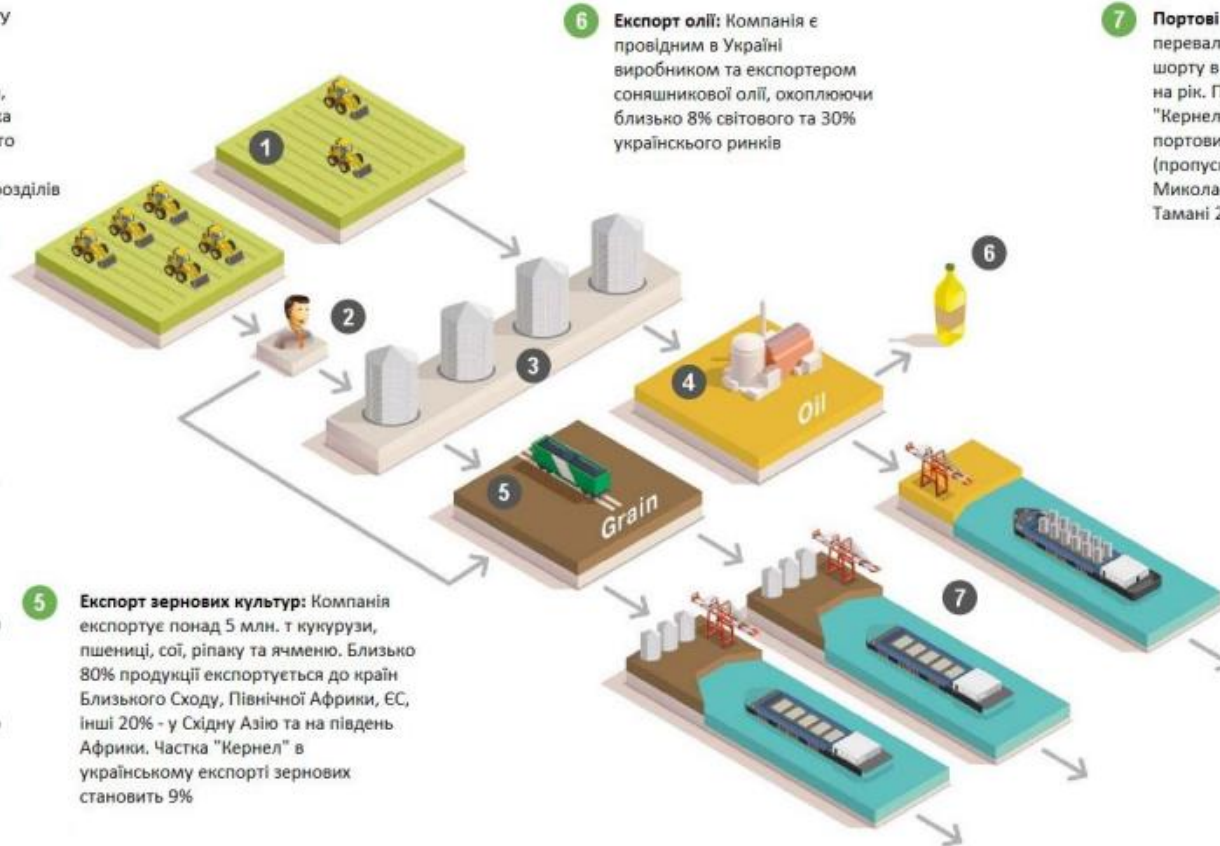
Бізнес-модель компанії «Кернел»

1 Власне сільське господарство: У розпорядженні "Кернел" знаходиться земельний банк загальною площею 560 млн. Га, триває виробництво і переробка 2,5 млн. т зерна і соняшникового насіння, що в подальшому потрапляє до інших бізнес-підрозділів

2 Закупівля зернових та олійних культур: На засадах партнерства "Кернел" співпрацює з понад як 5 тис. виробників сільськогосподарської продукції

3 Елеватори: Компанія зберігає понад 2,8 млн. т зерна в мережі елеваторів, розташованій по всій території України

4 Олійноекстракційні заводи: В структурі компанії налічується 9 ОЕЗ по всьому світу, загальною виробничою потужністю 3,5 млн. т насіння на рік. Компанія забезпечує бутильованою олією внутрішній ринок країни і експортує олію наливом в понад як 60 країн світу

5 Експорт зернових культур: Компанія експортує понад 5 млн. т кукурузи, пшениці, сої, ріпаку та ячменю. Близько 80% продукції експортується до країн Близького Сходу, Північної Африки, ЄС, інші 20% - у Східну Азію та на південь Африки. Частка "Кернел" в українському експорті зернових становить 9%

6 Експорт олії: Компанія є провідним в Україні виробником та експортером соняшникової олії, охоплюючи близько 8% світового та 30% українського ринків

7 Портові термінали: Потужність перевалки зернових культур та шорту в портах становить 6,5 млн. т на рік. Перевалка зернових культур "Кернел" здійснюється за рахунок портових терміналів у Чорноморську (пропускна можливість 4 млн. т), Миколаєві (500 тис. т), а також у Тамані 2,2 млн. т

Джерело: побудовано автором на основі даних [30]

Додаток Б

Основні показники звіту про прибуток компанії «Кернел»

<i>USD million except ratios and EPS</i>	FY2022	FY2023	y-o-y
Income statement highlights			
Revenue	5,332	3,455	(35%)
EBITDA ¹	220	544	2.5x
Net profit attributable to equity holders of Kernel Holding S.A.	(41)	299	n/a
EBITDA margin	4.1%	15.8%	11.6pp
Net margin	(0.8%)	8.7%	9.4pp
Earnings per share, USD	(0.51)	3.86	n/a
Cash flow highlights			
Operating profit before working capital changes	677	753	11%
Change in working capital	(794)	128	n/a
Finance costs paid, net	(119)	(120)	1%
Income tax paid	(70)	(44)	(37%)
Net cash generated by operating activities	(305)	716	n/a
Net cash used in investing activities	(294)	10	n/a
Liquidity and credit metrics			
Net debt	1,488	595	(60%)
Commodity inventories ²	892	282	(68%)
Adjusted net debt ³	596	313	(47%)
Shareholders' equity	1,683	1,742	3%
Net debt / EBITDA	6.8x	1.1x	-5.7x
Adjusted net debt / EBITDA	2.7x	0.6x	-2.1x
EBITDA / Interest	1.8x	4.4x	+2.6x
Non-financial highlights			
Number of employees (full-time equivalent) as of 30 June ⁴	10,223	10,733	5%
Rate of recordable work-related injuries, accidents per million worked hours	0.22	0.42	91%
Social spending, USD million	26.3	12.3	(53%)
Greenhouse gas emissions, thousand tons of CO ₂ equivalent	1,264	1,056	(17%)
Total energy consumption, terajoules	6,881	8,146	18%

Додаток В

Система формування інвестиційної привабливості компанії «Кернел»

Джерело: побудовано автором

Додаток Г

Чинники, що впливають на інвестиційну діяльність підприємства

№	Чинники
1.	Інституціональні чинники: <ul style="list-style-type: none">– внутрішньо- та зовнішньополітична стабільність;– нормативно-правова база країни та національна політика залучення інвестицій;– прозорість та об'єктивність судової системи;– стабільність господарського, фінансового і податкового права;– національний менталітет;– ступінь втручання держави в економіку;– гарантія прав і свобод особи;– захист прав інтелектуальної власності.
2.	Економічні чинники: <ul style="list-style-type: none">– загальний стан національної економіки;– рівень відкритості економічної системи та інформаційної відкритості;– стабільність національної валюти та збалансована фіскальна політика;– динаміка зростання ВВП;– характеристика та стан банківської сфери;– ринкова та інвестиційна інфраструктура;– податки і митні тарифи;– вартість та кількість робочої сили;– доступ до засобів виробництва (наявність або відсутність приватизації);– рівень конкурентоспроможності на світовому та внутрішньому ринках, стан державного боргу та імпортно-експортної діяльності, членство в міжнародних організаціях та угодах
3.	Соціально-психологічні чинники: <ul style="list-style-type: none">– чисельність населення, стан ринку праці та міграційні настрої населення;– рівень соціального розвитку суспільства, рівень і умови життя населення;– відкритість населення до представників інших націй і релігій;– рівень освіченості та кваліфікаційної підготовки робочої сили;– ступінь політичної активності населення; криміногенна ситуація у державі.
4.	Інфраструктурні чинники: <ul style="list-style-type: none">– перевага географічного положення країни, доступності, розгалуженості, доступності та якості логістичної системи;– ринкові інститути, соціальна та інституційна інфраструктура;– медіа-ресурси та засоби комунікації, стан і забезпеченість ресурсами основних засобів виробництва;– ступінь впровадження інвестиційних технологій, ступінь зручності підключення до джерел енергії.
5.	Політично-правові чинники: <ul style="list-style-type: none">– рівень корупції та бюрократизації влади;– участь у міжнародних конфліктах;– стабільність політичної ситуації всередині держави;– наявність законодавства, яке відповідає потребам часу; страхування та гарантування вкладів вкладників, приємний рівень оподаткування;– наявність чинного законодавства, що регулює зовнішні відносини;– прозорість політико-адміністративної та судової системи;– легкість відкриття та закриття підприємства;– отримання ліцензій.

ДОДАТОК Д

Публікації за результатами дослідження

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
ВІРМЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ВІРМЕНІЯ)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК У ЛОМЖІ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
КОЛЕДЖ ДІЛОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ КОРОЛІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ (КОРОЛІВСТВО БАХРЕЙН)
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ (EIDU) (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
КЛАЙПЕДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (ЛИТОВСЬКА РЕСПУБЛІКА)
ВЕНТСПІЛСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (ЛАТВІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ DAFFODIL (НАРОДНА РЕСПУБЛІКА БАНГЛАДЕШ)
ІНТЕГРАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ІНДІЯ)

НОВІ ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ. МОЖЛИВОСТІ ТА МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

26 КВІТНЯ 2024 Р.

м. ХАРКІВ

3. Інновації та АПК: чому за таким союзом майбутнє. URL: <https://mind.ua/publications/20202576-innovaciyi-ta-apk-chomu-za-takim-soyuzom-majbutne>

4. Скрипник В. В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». № 20. 2021. С. 19-24.

5. Шибаєва Н.В., Бабан Т.О. Роль інноваційних технологій у прискоренні глобальної трансформації аграрної сфери на принципах сталого розвитку. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2020. С. 345-362.

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Кизим Д.О. здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **С.А. Пустовгар**
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Сучасний світ безперервно трансформується під впливом цифрових технологій та процесів Європейської інтеграції. Це створює ряд викликів для економік країн та вимагає розробки стратегічних пріоритетів розвитку. Європейська інтеграція має великий вплив на економіку країн-учасниць. З одного боку, вона відкриває нові можливості для розвитку торгівлі та інвестицій між країнами, з іншого – створює вимоги щодо вирівнювання економічних політик та стандартів. Це може бути викликом для країн з менш розвиненими економіками. Для подолання цих викликів і досягнення сталого розвитку необхідно сконцентруватися на підвищенні інвестиційної привабливості та здатності країн до залучення та ефективного використання інвестицій. Інвестиційна діяльність підприємства стає ключовим фактором, який визначає його конкурентоспроможність та спроможність адаптуватися до змінюваних умов ринку.

В умовах цифровізації та Європейської інтеграції трансформується не тільки значення інвестиційної діяльності, а й особливості її сутнісного наповнення.

Існує різноманітність визначень поняття «інвестиційна діяльність», що свідчить про відсутність загальноприйнятої концепції. Різні дослідники розглядають її як процес перетворення заощаджень у інвестиції, формування, розміщення та управління ними, а також як

пошук ресурсів, вибір об'єктів інвестування та реалізацію інвестиційної програми [1].

Деякі автори виділяють це поняття, як процес організації інвестування в реально існуючих у країні умовах господарювання [2]. Галько Л. стверджує, що в процесі інвестування визначається модель поведінки інвестора щодо нарощування свого капіталу [2]. Також існує більш узагальнене трактування, відповідно до якого інвестиційна діяльність – це діяльність із формування, розміщення, вкладення, трансформації і відшкодування інвестицій, включаючи управління ними і всією системою інвестиційних відносин [3].

Підсумовуючи трактування поняття різними вченими, можна дійти висновку, що інвестиційна діяльність – це процес прийняття рішень щодо вкладення його фінансових ресурсів у різні види активів з метою отримання прибутку чи забезпечення подальшого розвитку та конкурентоспроможності. Ця діяльність може включати в себе придбання нового обладнання, будівництво нових об'єктів, розробку нових продуктів, придбання цінних паперів тощо.

Інвестиції розглядаються з позиції вкладення та витрат. Відповідно до першої позиції, це – довгострокові ресурси, які вкладаються у різноманітні сектори економіки з метою отримання прибутку [4]. Вони включають грошові вкладення у різні галузі, як в межах країни, так і за її межами, з метою привласнення прибутку чи збільшення капіталу в майбутньому. Такі вкладення підтримують розвиток економіки та можуть вважатися компенсацією за ризик втрат від інфляції та відсутності процентів від інших форм вкладення капіталу. З позиції витрат інвестиції розглядаються як частина сукупних витрат, спрямованих на створення нового капіталу або розширення існуючого [5]. Це може включати витрати на нові засоби виробництва, будівництво нового житла, а також приріст товарних запасів. Усі ці витрати направлені на збільшення обсягу нагромадженого капіталу в економіці та сприяють змінам у запасах капіталу.

Розглянуті визначення демонструють, що інвестиції можуть розглядатися як інструмент економічного зростання через вкладення ресурсів для отримання прибутку, а також як засіб формування економічних та соціальних цінностей через вкладення у проекти, які сприяють розвитку суспільства. Такий підхід відображає різноманітні аспекти інвестицій та їх важливість для стабільного економічного розвитку.

Отже, інвестиційна діяльність підприємства представляє собою стратегічний процес прийняття рішень щодо вкладення фінансових

ресурсів у різні активи з метою отримання прибутку та забезпечення подальшого розвитку. Сутність цієї діяльності полягає у пошуку та оцінці інвестиційних можливостей, виборі оптимальних стратегій інвестування та управлінні інвестиційними ресурсами. Вона передбачає аналіз ризиків та потенційних доходів від інвестування, а також ефективне управління інвестиційними проектами з метою максимізації результативності та зниження можливих втрат. Інвестиційна діяльність підприємства спрямована на досягнення конкурентних переваг, збільшення його вартості та забезпечення стабільного фінансового стану в довгостроковій перспективі.

Трансформація сутності інвестицій та інвестиційної діяльності в умовах цифровізації та Європейської інтеграції є комплексним і мультифакторним процесом. Цифровізація розширює можливості для інвестицій, включаючи автоматизацію, використання штучного інтелекту та аналіз великих даних. Ці технології дозволяють підприємствам оптимізувати виробничі процеси, покращити прийняття рішень і збільшити ефективність використання ресурсів. Інноваційні технології дозволяють збирати та аналізувати величезні обсяги даних швидше і ефективніше, ніж раніше. Аналіз великих даних, машинне навчання та штучний інтелект допомагають інвесторам відкривати нові можливості та розуміти ризики. Інноваційні технології дозволяють розвивати більш точні та складні моделі для прогнозування ринкових тенденцій, оцінки потенційних інвестицій та управління ризиками.

Європейська інтеграція сприяє гармонізації регуляторних вимог і стандартів, відкриваючи нові ринки та збільшуючи прозорість інвестиційних процесів.

Інвестиційна діяльність у таких умовах вимагає від компаній здатності швидко адаптуватися до нових технологічних реалій і регуляторних умов. Інвестиції в стартапи та інноваційні проекти в ІТ-секторі стають дедалі популярнішими, оскільки вони пропонують високі потенційні віддачі за умови успішної імплементації новітніх технологій. Також зростає значення «зелених» інвестицій, які відповідають європейським стандартам сталого розвитку і сприяють екологічній безпеці.

Враховуючи значний вплив цифровізації та Європейської інтеграції на світову економіку, можна стверджувати, що вони не тільки реформують існуючі підходи до інвестиційної діяльності, але й створюють нову парадигму, в якій інвестиції стають більш міжнародними, технологічно насиченими та орієнтованими на сталість розвитку. Така трансформація вимагає від підприємств високого рівня

адаптивності та інноваційності, щоб успішно конкурувати та процвітати в нових умовах глобалізованого, цифрового світу.

Інформаційні джерела

1. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

2. Галько Л.Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. Економіка і суспільство. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/727/699>

3. Черчик Л.М. Інвестиційний менеджмент. Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2017. 171 с.

4. Федоренко В.Г. Менеджмент. Київ : Алерта, 2014. 344 с.

5. Будаговська С., Кілієвич О., Луніната І. Мікроекономіка і макроекономіка. Київ : Основи, 2007. 518 с.

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН

Кізілов А.В., здоб. ступ. PhD

Українська інженерно-педагогічна академія

Блокчейн має потенціал стати однією з ключових технологій майбутнього, яка чинитиме істотний вплив на економіку і суспільство загалом.

За останні кілька років технологія блокчейна привернула величезну увагу і стала темою активного обговорення. Однак на тлі падіння інтересу до криптовалют питання про довгострокові перспективи та можливості блокчейну стає дедалі актуальнішим.

Блокчейн - це децентралізована, розподілена і безперервно оновлювана база даних, що складається з блоків, кожен з яких містить інформацію про транзакції або інші події. Блоки пов'язані між собою криптографічними методами, що забезпечує безпеку і невідомість даних. Технологія блокчейна стала основою для створення криптовалют, і саме завдяки їм блокчейн став відомий у широких колах.

Криптовалюта є одним із найвідоміших і найпоширеніших прикладів застосування блокчейн-технології, але це єдиний чинник, що визначає розвиток блокчейну. Важливість криптовалюти полягає в тому, що вона демонструє можливості та переваги децентралізованих фінансових систем і безпеки криптографічних методів.

Однак для розвитку блокчейн-технології та її застосування в різних галузях, таких як логістика, охорона здоров'я, освіта та

ЗМІСТ

Секція 1

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Chen Linqu (Sup. O.O. Khodyrieva) Intellectual capital and its unique features in international commercial organizations.....	3
Артюх Ян (Кер. С.І. Міненко) Європейська інтеграція та цифрова агенда: синергія чи конфлікт інтересів?.....	5
Вербнікова О.В. (Кер. О.В. Дудник) Стан та перспективи управління туристичним потенціалом територій.....	8
Герасименко Ю.С. Структурні зміни на ринку праці України від початку війни для фахівців.....	11
Глянь Т.І. (Кер. В.В. Антощенкова) Агропромисловий комплекс Харківської області в умовах повномасштабної війни.	14
Григор'єв Д.А. (Кер. Т.О. Бабан) Глобальні виклики для українського агробізнесу.....	
Губенок Ю.О. (Кер. Т.О. Меліхова) Вплив витрат на формування фінансової звітності.....	16
Гусак Ю.Ю. (Кер. О.А. Богданович) Перспективи розвитку сучасного ринку землі України в умовах євроінтеграції.....	19
Дейнега М.В. (Кер. В.В. Антощенкова) Сільське господарство, як пріоритетна сфера економіки в умовах повномасштабної війни.....	22
Дерев'янюк О. М. (Кер. Т.О. Бабан) Оборотні засоби підприємства: їх стан та ефективність використання.....	24
Дяченко М.М. (Кер. О.В. Мащенко) Розвиток малого підприємництва в Україні в контексті євроінтеграційних процесів.....	26
Єфремов А.О. (Кер Л.О. Ломовських) Перспективні напрями подальшого розвитку інноваційної аграрної економіки в умовах діджиталізації.....	29
Задорожна Д.С. (Кер Т.О. Бабан) Інноваційний розвиток агробізнесу.....	32
Кизим Д.О. (Кер С.А. Пустовгар) Особливості інвестиційної діяльності підприємств в контексті цифровізації та європейської інтеграції.....	35
Кізілов А.В. Перспективи впровадження технології блокчейн...	38